

Qorxunc qrip virusu dünyanı bürüyüb - Azərbaycana təhlükə varmı...
yazısı səh.10-da

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 12 fevral 2019-cu il Çərşənbə axşamı № 33 (7203) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

Azərbaycan bu il sülhə məcbur etmə əməliyyatı keçirə bilər

Ölkəmizin artan hərbi gücü getdikcə böyük sülhün zəmanətli təminatçısı kimi ortaya çıxmaqdadır
yazısı səh.13-da

Parlamentdə deputat yerlərinin sayı 150-yə çatdırıla bilər - iddia

yazısı səh.12-da

Bələdiyyələr özünü idarə edə bilmir - səbəb...

yazısı səh.15-da

Azərbaycanda daha bir xəstəyə süni ürək köçürüldü

yazısı səh.11-da

"Natiq Qocayev ölümlə həyat arasındadır" - komaya düşən jurnalistin xanımı danışdı

yazısı səh.3-da

Azərbaycanlı deputatlardan Gürcüstandakı erməni abidəsi ilə bağlı fərqli açıqlamalar

yazısı səh.9-da

Türkiyədə qəzet, jurnal və kitab vergidən azad edildi - bəs Azərbaycan?

yazısı səh.3-da

Əfv Komissiyasının iclasları başladı

yazısı səh.5-da

Əhali ödəyə bilmədiyi kreditlərlə bağlı dövlətdən dəstək gözləyir

yazısı səh.4-da

Çinə qarşı böyük müharibə başlayır

yazısı səh.14-da

"Dərman mafiyası"nın məhkəmə işində qalmağal

yazısı səh.15-da

14 müxalifət partiyasının rəhbərliyi xüsusi toplantı keçirib

yazısı səh.5-da

İSRAİLİN İRƏVANA QARŞI

DE-MARŞI - BAKININ UĞURLU GEDİŞİ

"Orbiter 1K" kamikadze-dronları düşmən ölkənin gündəmindən düşmür; Paşinyanın kritik Tehran səfəri çarpaz diqqətdə; **erməni analitik:** "İsrailin PUA-larla bağlı qərarı..."

musavat.com
Toğrul İsmayil

yazısı səh.8-da

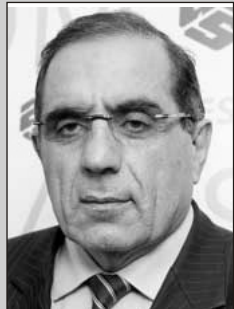
Səbiq nazirlərin mənimsədiyi milyardların "milliləşdirilməsi" yenidən gündəmdə - ilginç təklif

Natiq Cəfəri: "Dövlət onların əmlaklarını müsadirə edib, banklara təhvil verə, 1 milyard 700 milyon manat problemlı krediti bağlaya bilər"
yazısı səh.11-da

Eldar Mahmudov generallarını xilas edə bilmədi-4 aylıq məhkəmənin sonu

yazısı səh.7-da

Qabil Hüseyinli: "Qarabağ danışıqlarında pauza yaranıb"

yazısı səh.6-da

Zahid Oruc Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinə rəhbər təyin edildi

yazısı səh.2-da

Prezident Sumqayıtda xəstəxana təmirinə 5 milyon manat ayırdı

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev fevralın 11-də "2 sayılı Sumqayıt şəhər xəstəxanasının əsaslı təmiri ilə bağlı tədbirlər haqqında" Sərəncam imzalayıb.

AzərTAC xəbər verir ki, 2 sayılı Sumqayıt şəhər xəstəxanasının əsaslı təmiri və zəruri tibbi avadanlıqlarla təchiz edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Səhiyyə Nazirliyinə ilkin olaraq 5 milyon manat ayrılıb.

Dövlət Xidmətinin 2 əməkdaşına general-mayor rütbəsi verilib

Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Respublikası Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin hərbi qulluqçularına ali hərbi rütbə verilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

AzərTAC-ın xəbərinə görə, sərəncamla Azərbaycan Respublikası Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin aşağıdakı hərbi qulluqçularına general-mayor ali hərbi rütbəsi verilib:

polkovnik Şahvələd İsmayıl oğlu Əliyevə
polkovnik Yusif Həsən oğlu Mirzəyevə.

Daxili işlər orqanlarında yeni təyinatlar

Daxili işlər orqanlarında yeni təyinatlar olub. "Report"un xəbərinə görə, Yasamal Rayon Polis İdarəsinin rəis müavini, polis polkovniki Habil Həsənov vəzifəsindən azad edilərək, Nəsimi Rayon Polis İdarəsinin əməliyyat işləri üzrə rəis müavini təyin olunub.

Nəsimi Rayon Polis İdarəsinin Xidmət üzrə rəis müavini polis polkovnik-leytenantı Vüsal Axundov vəzifəsindən azad olunaraq Binəqədi Rayon Polis İdarəsi rəisinin müavini təyin edilib.

Nizami Rayon Polis İdarəsinin Narkotiklərlə Mübarizə Bölməsinin rəisi, polis polkovnik-leytenantı Natiq Qasımov vəzifəsindən azad olunaraq Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi Kətibliyinin rəisi təyin edilib.

Qeyd edək, Natiq Qasımov Bakı Apelyasiya Məhkəməsinin Hərbi kollegiyasının sədri Faiq Qasımovun qardaşıdır.

Abunə daha sərfəlidir -
"Yeni Müsavat" abunə
kampaniyasını davam etdirir

"Yeni Müsavat" qəzeti oxucularına bəyan edir ki, abunə yazılmaqla qəzeti daha sərfəli qiymətlərlə əldə edə bilərsiniz.

Köşklərdən alınan qəzetin bir nüsxəsi 60 qəpikdir. Abunə ilə qəzetin bir nüsxəsi isə sizə daha ucuz - 48 qəpiyə başa gələcək.

Aylıq abunə - 12 AZN

3 aylıq - 36 AZN

6 aylıq - 72 AZN

Abunə yazılmaq üçün yaşadığınız ərazidə istənilən poçt şöbəsinə müraciət edə bilərsiniz.

Eyni zamanda Poçt Daşım Mərkəzinin baş ofisi ilə:

(012) 598-49-55 nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Bundan başqa "Qaya" Mətbuat Yayımı ilə də abunə yazıla bilərsiniz.

Əlaqə üçün telefon: 012-565-67-13, 012-564-48-96

Mehriban Əliyeva şagirdlərlə görüşdü

Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyeva fevralın 11-də Bakının Nəsimi rayonundakı 268 nömrəli xüsusi məktəbdə olub, uşaqlarla görüşüb, şagirdlərin təhsili ilə maraqlanıb.

Məktəbin direktoru Seyfəddin Mustafayev birinci vitse-prezidentə məlumat verib. (Trend.az)

Bildirilib ki, təhsil ocağı 2017-ci il sentyabrın 11-də əsaslı təmirdən sonra prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə istifadəyə verilib. Qeyd olunub ki, məktəbin 23 sinif otağı var.

Təhsil müəssisəsinin bütün otaqları zəruri əyani tədris vəsaitləri ilə təchiz olunub. Burada həmçinin informatika otağı və gimnastika zalı da şagirdlərin ixtiyarına verilib. Təhsil ocağında əqli və fiziki cəhətdən geri qalmış, psix inkişafında ləngiməsi olan 900 şagird təhsil alır. Onlardan 220-nə məktəbdə, qalanlarına isə evlərdə fərdi qaydada dərs keçirilir. Xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların təhsili ilə 242 müəllim məşğul olur. Onlar da-

un sindromlu, autizm, ümum-

təhsil proqramını mənimsəyə bilməyən və əqli inkişaf geriliyi diaqnozu olan uşaqlara təlim keçirlər. Məktəbdə Azərbaycan və rus bölmələri fəaliyyət göstərir. Burada uşaqlar gündə 2 dəfə qidalanırlar.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda gələcəyi olan uşaqlara yüksək qayğı göstərən Heydər Əliyev Fondu onların intellektual inkişafı, sağlam vətəndaş kimi boya-başa çatmaları üçün mühüm tədbirlər həyata keçirir. Fond xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqları da

hər zaman diqqət mərkəzində saxlayır, müxtəlif aksiyalar reallaşdırmaqla onlara sevinc bəxş edir. Bu dəfə də uşaqlara Heydər Əliyev Fondunun hədiyyələri təqdim edildi. Fondun prezidenti Mehriban Əliyeva xüsusi qayğıya ehtiyacı olan uşaqların təhsil aldığı bu müəssisəyə dəfələrlə baş çəkib, burada yaradılan şəraitlə maraqlanıb.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva məktəbin musiqi sinfində şagirdlərin ifasını dinləyib.

Iqor Bratçikov

Rusiya prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Azərbaycana gəlir

Rusiya prezidentinin dövlət sərhədinin demarkasiyası və demarkasiyası üzrə xüsusi nümayəndəsi, Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin xüsusi tapşırıqlar üzrə səfiri Iqor Bratçikov Azərbaycana səfər edəcək.

Bu barədə «Trend»ə Rusiya XİN-dən məlumat verilib.

I.Brətçikov Bakıda keçiriləcək Xəzərin hüquqi statusu barədə Konvensiyanın reallaşdırılması üzrə yüksək səviyyəli İşçi Qrupunun birinci iclasında iştirak edəcək.

Qeyd edək ki, İşçi Qrupunun birinci iclası fevralın 19-20-də keçiriləcək.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Anar Ələkbərov

DTX dövlətə xəyanətdə şübhəli bilinən şəxsi yaxaladı

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətində (DTX) davam edən istintaq-əməliyyat tədbirləri zamanı Azərbaycanda fəaliyyət göstərən konkret Mıngəçevir şəhər sakini Ələkbərov Anar Vaqif oğlu dövlətə xəyanət cinayətində şübhəli şəxs qismində saxlanılıb.

Bu barədə "Report" a DTX-nin İctimaiyyətə əlaqələr şöbəsinə məlumat verilib.

Müəyyən olunmuşdur ki, Anar Ələkbərov 2016-cı ilin mart ayında xarici ölkə ərazisində xarici xüsusi xidmət orqanları nümayəndələri tərəfindən maddi maraq müqabilində məxfi əməkdaşlığa cəlb edilib. Həmin şəxslər A.Ələkbərova xaricdə ticarət əlaqələri olan bezi Azərbaycan Respublikası vətəndaşları barədə məlumat toplayıb, onları müxtəlif işgüzar münasibətlər zəminində xarici xüsusi xidmət orqanlarının əlaqəsinə cəlb etməklə, Azərbaycan xüsusi xidmət orqanlarının əməkdaşları və Azərbaycan vətəndaşları barədə məlumatlar əldə edilib, iş üzrə digər çoxsaylı dəlillər toplanılıb, o, cinayət əməllərini etiraf edərək, təfərrüatları barədə ətraflı məlumatlar verib.

Araşdırmalar zamanı A.Ələkbərovun Azərbaycan Respublikasının dövlət təhlükəsizliyi maraqlarına zidd olaraq topladığı və gizliliyinin qorunduğunu güman etdiyi mobil internet təminatından istifadə etməklə xarici xüsusi xidmət orqanlarına ötürdüyü məlumatlar əldə edilib, iş üzrə digər çoxsaylı dəlillər toplanılıb, o, cinayət əməllərini etiraf edərək, təfərrüatları barədə ətraflı məlumatlar verib.

A.Ələkbərov Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 274-cü (dövlətə xəyanət) maddəsi ilə cinayət məsuliyyətinə cəlb olunaraq məhkəmənin qərarı ilə barəsində həbs-qətimkan tədbiri seçilib. Hazırda istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Zahid Oruc Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin İdarə Heyətinin sədri təyin edildi

Prezident İlham Əliyev Zahid Orucun Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin İdarə Heyətinin sədri təyin edilməsi haqqında sərəncam imzalayıb.

Sərəncamda qeyd edilir ki, Zahid Mehərrəm oğlu Oruc Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin İdarə Heyətinin sədri təyin edilsin.

Sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Son yetmiş ildə insanların ömrü 22 il uzanıb

Alimlərin tədqiqatına əsasən, 1950-ci ildən sonra uşaq ölümlərinin səviyyəsi 7 dəfə azalıb, insan ömrünün orta uzunluğu isə 20 ildən çox artıb.

AzərTAC xəbər verir ki, "Lancet" jurnalı bu barədə səhiyyə sahəsində təşəbbüslərin insan həyatının uzadılmasına təsirini tədqiq edən "Global Burden of Disease" (GBD) monitoring layihəsi çərçivəsində əldə olunan göstəricilərə istinadla məlumat yayıb.

GBD layihəsi BMT, səhhətin göstəricisini tədqiq edən Si-etl institutu, Bill və Melinda Qeyts fondu tərəfindən müəmmədi aparılan ən miqyaslı monitoring layihəsidir. Layihəyə dünyanın 195 ölkəsini, onların tibbi xidmətlərini və aparıcı elmi mərkəzlərini təmsil edən mütəxəssislər cəlb olunub. Onlar son illərin statistikasından əlavə, səhiyyə sisteminin vəziyyətində və planetin demografiyasında dəyişiklikləri əks etdirən daha uzunmüddətli trendləri də tədqiq edirlər. Bu qəbildən olan son tədqiqatlar seriyasında 1950-ci ildən 2017-ci ilə qədər insanların həyatlarının neçə dəyişməsi qiymətləndirilib.

Analizin nəticələri müasir dövrümüz üçün xarakterik olan müharibələr, iqtisadi sarsıntılar və başqa problemlərə baxmayaraq, nikbin görünür. Belə ki, kişilərin orta həyat uzunluğu 48 ildən 70,5 ilədək, qadınların orta həyat uzunluğu isə 53 ildən 76 ilə qədər uzanıb. 1950-ci ildə hər beş uşaqdan biri həyatlarının ilk beş ilində ölürdü. Hazırda isə bu göstərici 3,9 faiz səviyyəsində qərarlaşıb.

Bununla belə, yeni problemlər də ortaya çıxıb. Məsələn, silahlı münaqişələr, müharibələr və terror hadisələri nəticəsində həlak olanların sayı demək olar ki, iki dəfə artıb. Piy-lənmənin səbəb olduğu xəstəliklərdə də oxşar vəziyyət yaranıb. Dünyanın demək olar ki, bütün ölkələrində artıq çəkili insanların sayı artır və bu da il ərzində bir milyondan çox insanın diabet xəstəliyi səbəbindən həyatını itirməsi ilə nəticələnir.

Türkiyədə kitab, qəzet və jurnal qiymətlərinə tətbiq olunan əlavə dəyər vergisi (ƏDV) sifirə endirilir. Qardaş ölkə mediasının verdiyi xəbərə əsasən, bununla bağlı məlumatı prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan açıqlayıb. Ərdoğan qeyd edib ki, Türkiyə Böyük Millət Məclisində müvafiq qanunun qəbulundan sonra kitabda və digər qəzet, jurnalda ƏDV dərəcəsi sifirə salınacaq. Ərdoğan Atatürk Mədəniyyət Mərkəzinin təməlatmə mərasimində çıxışı zamanı bildirdi ki, rəqəmsal texnologiyanın inkişafı mətbuat orqanlarının, həmçinin kitabların satışını çətinləşdirirdi. Dövlət vergi dəstəyi onların rəqəbat qabiliyyətini artıracaq".

Qeyd edək ki, Azərbaycanda da bu günlərdə çap mediasının öz varlığını qoruyub saxlaması müzakirə edilir. Bununla bağlı hökumətin ata biləcəyi dəstək addımlarından biri də qəzet kağızının ƏDV-dən azad edilməsi ola bilər. İllərdir ki, bu məsələ müzakirə olunur, dəfələrlə Milli Məclisdə qaldırılıb. Lakin hələ də qəzetlər bu yükəndən azad edilməyib. Ağır olan iqtisadi durumları 18 faiz də əlavə yük altında qalır.

"Yeni Müsavat" Media Qrupunun baş direktoru Ələsgər Süleymanov da bildirdi ki, Azərbaycanda qəzet kağızının ƏDV-dən azad edilməsi mətbuatın işinə böyük dəstək olar: "Bizdə mətbuat, qəzetlər əlavə dəyər vergisin-

Türkiyədə qəzet, jurnal və kitab vergidən azad edildi - bəs Azərbaycan?

Ələsgər Süleymanov: "Qəzet kağızının ƏDV-dən azad edilməsi mətbuatın işinə böyük dəstək olar"

Aydın Quliyev: "Belə bir qərarın olacağını gözləyirik"

Samir Əliyev: "Mətbuata reklam və satışla bağlı da güzəştlərin edilməsi vacibdir"

dən azaddır. Ancaq qəzet kağızına və qəzetə verilən reklamlara görə ƏDV ödəyirik. Biz özümüz xaricdən qəzet kağızı gətirmirik, belə bir imkanımız yoxdur, onu idxal edənlərdən alırıq. Əvvəllər qəzet kağızı ƏDV-dən azad olanda bizə daha ucuz başa gəlirdi. Faktiki olaraq, kağızın bir tonu üçün ödədiyimiz vəsaitin

290-300 manatını ƏDV təşkil edir. Nəzərə alsaq ki, "Yeni Müsavat" qəzetinin çapı üçün ay ərzində 7 ton qəzet kağızı istifadə olunur, o zaman bu fərq 2100 manat edir. Kağıza tətbiq edilən ƏDV ləğv edilərsə, ay ərzində bizim xərclərimizin 2100 manat azalması deməkdir. Bu "Yeni Müsavat" qəzeti üçün böyük bir vəsait-

dir. Hazırda elə də güclü reklamımız yoxdur. Ancaq mətbuatın reklam gəlirləri ƏDV-dən azad olursa, bununla da müəyyən qədər əlavə vəsaitə qənaət etmiş olarıq".

Ə.Süleymanov onu da qeyd etdi ki, kağıza qoyulan ƏDV ləğv olursa, bir çox seqmentlərə müsbət təsir edəcək: "Kitab və jurnalların çap

pında, ümumilikdə kağızla istehsal olan bütün sahələrdə qiymətlər ucuzlaşa bilər. Kağıza görə kitabların qiyməti getdikcə artır. Kağıza ƏDV ləğv edilərsə, bu qiymətlər də aşağı düşəcək. Bu məsələni biz də dəfələrlə gündəmə gətirmişik, Milli Məclisdə də qaldırılıb. Ancaq hələ də qərar verilməyib. Əgər belə bir qərar olsa, biz onu alqışlayırıq".

Mövzu ilə bağlı "Yeni Müsavat"a danışan "Bakı Xəbər" qəzetinin baş redaktoru Aydın Quliyev də bildirdi ki, hökumət qəzet kağızından ƏDV-ni ləğv etməklə mətbuata böyük yardım etmiş olar: "Biz əvvəllər də bu mövzunu müzakirə etmişik. Mətbuat Şurasının İdarə Heyəti adından da bu məsələni ictimailəşdirmişik. Bu gün də MŞ-nin İdarə Heyətində bu məsələ müzakirə olunur. Toplantı iştirakçıları yekdilliklə bildirdilər ki, çap kağızının ƏDV-dən azad olunması qəzetlərin vəziyyətini xeyli yüngülləşdirə bilər. Əgər hökumət bununla bağlı qərar qəbul etsə, mediaya böyük dəstək olar. Biz belə bir qərarın olacağını gözləyirik. Hökumətdə də bu mövzuya anlayışlı bir münasibət var ki, kağızın ƏDV-dən azad olunmasının

çap mediasının vəziyyətinə birbaşa təsiri var. Mətbuat Şurasının da qəbul etdiyi müraziyətdə bu məsələnin də öz əksini tapması təklif olundu".

İqtisadçı ekspert Samir Əliyev "Yeni Müsavat"a açıqlamasında mətbuata reklam və satışla bağlı da güzəştlərin edilməsini vacib saydı: "Qəzetlərin iqtisadi durumunu təhlil etsək görərik ki, hazırda əsas problem satışın aşağı düşməsidir. Bunun bir səbəbi internet medianın inkişafı və rəqəbatda daha önə keçməsidir, digər səbəbi də qəzetlərin mövzu çevrəsinin daralmasıdır. Kağızın ƏDV-dən azad edilməsi problemi bütövlükdə həll edə bilməyəcək. O baxımdan güzəşt tamamilə mətbuata yönəlik olmalıdır. İlk növbədə mətbuata verilən reklamlarla bağlı güzəştlər edilsə, reklam gəlirləri ƏDV-dən azad oluna bilər. Əsas gücü reklama qoymaq lazımdır. Mən kağızdan ƏDV-nin götürülməsi fikrini də dəstəkləyirəm. Bu, problemi tamamilə həll etməsə belə, müsbət dəyişiklik ola bilər. Əsas məsələ reklam və satışın artmasıdır. Bunun üçün də qəzetlərin vəziyyətini xeyli yüngülləşdirə bilər. Əgər hökumət bununla bağlı qərar qəbul etsə, mediaya böyük dəstək olar. Biz belə bir qərarın olacağını gözləyirik. Hökumətdə də bu mövzuya anlayışlı bir münasibət var ki, kağızın ƏDV-dən azad olunmasının

□ **Nərgiz LİFTİYEV, "Yeni Müsavat"**

Komaya düşən jurnalistin durumu kritikdir Natiq Qocayevin xanımı danışdı: "Ölümlə həyat arasındadır"

Jurnalist Natiq Qocayev 1 fevral tarixində insult səbəbindən koma vəziyyətinə düşüb və hazırda Mərkəzi Klinik Xəstəxanada həkim müşahidəsi altındadır. Jurnalistin xanımı Könül Aypara həyat yoldaşının müalicəsinə dəstək üçün bir neçə gün öncə ölkə prezidentinə müraciət etmişdi və ona dərhal reaksiya verilmişdi.

Prezident İlham Əliyevin ictimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi, administrasiyanın şöbə müdiri Əli Həsənov elə həmin gün məsələyə münasibət bildirib. Əli Həsənov deyib ki, komada olan jurnalistin müalicəsi ilə maraqlanıb, xəstəxananın baş həkimi ilə bilavasitə söhbət edib və vəziyyət haqqında tam informasiya alıb: "Cənab prezidentin tapşırığı ilə jurnalistlərlə bağlı yaranmış bu tipli halları daim diqqət mərkəzində saxlayır, mütəmadi maraqlanıram. Zərurət yarandığı təqdirdə cənab prezidentə bu haqda məruzə edilir və müvafiq yardım göstərilir. Nəzərinizə çatdırmaq istəyirəm ki, bundan əvvəlki dövrlərdə də ayrı-ayrı jurnalistlərin səhhətində yaranmış ciddi problemlərlə, həm ölkə daxilində, həm xaricdə təcili müalicə ilə bağlı dövlət dəstəyi üçün cənab prezidentə müraciət olunub və bütün hallarda onun tapşırığı ilə bu məsələlər həll edilmişdir".

Əli Həsənov deyib ki, xəstəxananın baş həkimi ilə şəxsən danışdı, təfəsilatlı məlumat alıb, jurnalistin müalicəsi nəzarət altındadır: "Onun hazırda aparatdan ayrılıb, haraya işə aparılması mümkündür deyil. Biz ona Allahdan cənağılığı arzulayırıq. Həkimlər əlindən gələni edir, biz də onun müalicəsi ilə daim maraqlanıırıq. Sonrakı müddətdə, stabilləşmə baş verəndən sonra lazımı gəlsə xaricdə müalicəsi də davam etdiriləcək".

Natiq Qocayevin durumu ilə maraqlanmaq üçün "Yeni Müsavat"ın reportyor qrupu olaraq onun müalicə aldığı Mərkəzi Klinik Xəstəxanaya yollandıq. Reanimasiyada olduğu üçün jurnalisti görə bilmədik. Lakin jurnalistin xanımı Könül Aypara ilə danışdı, Natiq Qocayevin durumu ilə bağlı məlumat ala bildik. K. Aypara bildirdi ki, hazırda Natiq Qocayevin vəziyyəti çox kritikdir: "Yeni ölümlə həyat

arasındadır. Xaricə göndərilməsi ilə bağlı müraciət etmişdik. Həkimlər icazə vermədilər. Dedilər ki, hazırda onu aparatlardan ayırmaq olmaz".

K. Aypara bildirdi ki, N. Qocayevin hər zaman qan təzyiqi olurdu: "180 təzyiqlə gəzirdi. Sözsüz, məsləhətlərə qulaq asmırdı. Həmişə deyirdi ki, bizim nəslimizdə təzyiqli xəstəliyindən əziyyət çəkən çoxdur. Mənə də heç nə olmaz. Onu saxlayan üreyinin sağlam olmasıdır. Onun tamoqrafiyasını

Almaniyaya, İsrailə göndərdim. Hamısı eyni diaqnoz qoydu. Koma vəziyyəti üç cür olur. Üçüncü vəziyyət artıq ölümdür. Natiq ikincinin axırındadır. Dedilər ki, Natiq bir dəfə də insult keçirib. Sadəcə, ürəyi güclü olduğu üçün hiss etdirməyib".

K.Aypara Natiq Qocayevin necə insult keçirməsindən danışdı:

"Fevralın 1-də gecə saatlarında dedi ki, başım ağrıyır. Qəfildən vəziyyəti pisləşdi. Əvvəl elə bildik ki, təzyiqi qalxıb. Bu kimi hallar olurdu, təzyiqini ölçüb, dərman verirdik, normallaşırdı. Həkim ona dərman yazmışdı və deyirdi ki, hər səhər atılmalısan. Ancaq o, dərmanı da atmırdı. Ayın 1-də, gecə təcili yardım gecikmə ilə gəldi, apardılar 1 sayılı Klinik Tibbi Mərkəzə. Sonra biz gördük ki, vəziyyəti getdikcə daha da pisləşir və Mərkəzi Klinik Xəstəxanaya zəng vurduq. O vaxtdan da burada müalicə alır. Ötən həftənin şənbə günü ölkə rəhbərinə müraciət etdim. Sağ olsun Rauf Arifoğlu, Vüsalə Mahirqızı ki, bu məsələnin ictimailəşməsində mənə kömək etdilər. Sonra Əli Həsənov ölkə başçısının müalicəni nəzarətə götürməsi ilə bağlı açıqlama verdi. Cənab prezident hər zaman jurnalistlərə necə qayğı ilə yanaşır. Natiqlə bağlı da elə davranır. Hər kəsə sonsuz təşəkkürümü bildirirəm. Hələ ki dövlət tərəfindən bizə hansısa yar-

dım edilməyib. Ancaq inanıram ki, bu, olacaq. Bu xəstəxana özəldir və qiymətlər yüksəkdir. İndiyə qədər xəstəxanaya köçürülən gündəlik maddi vəsaiti ailəmiz qarşılayıb. Eyni zamanda iki dəfə də əməliyyat olunub. Sadəcə, bilsək ki, nə qədər yatacaq, nə zaman oyanacaq, yenə də ailəmiz vəsaiti ödəyə bilər. Ancaq bilinmir ki, nə zaman ayılacaq, nə zamana qədər müalicə almalıdır. İki övladımız var, oğlu 2-ci sinifdə, qızı 7-ci sinifdə oxuyur".

Könül Aypara bildirdi ki, media nümayəndələri ona çox dəstək olurlar: "Hər birinə təşəkkür edirəm. Vüqar Səfərlili bu gün gəlmişdi. Sağ olsunlar, dəstək olurlar. Natiq müəlim 21 ildir ki, mediadadır. Bu illər ərzində o, "Tərəqqi medalı" da alıb. Həkimlər deyirlər ki, gözləyin. Bu günlər ərzində ciddi irəliləyiş yoxdur. Yalnız Xəstəxanaya zəng vurduq. O vaxtdan da burada müalicə alır. Ötən həftənin şənbə günü ölkə rəhbərinə müraciət etdim. Sağ olsun Rauf Arifoğlu, Vüsalə Mahirqızı ki, bu məsələnin ictimailəşməsində mənə kömək etdilər. Sonra Əli Həsənov ölkə başçısının müalicəni nəzarətə götürməsi ilə bağlı açıqlama verdi. Cənab prezident hər zaman jurnalistlərə necə qayğı ilə yanaşır. Natiqlə bağlı da elə davranır. Hər kəsə sonsuz təşəkkürümü bildirirəm. Hələ ki dövlət tərəfindən bizə hansısa yar-

□ **Əli RAİS, "Yeni Müsavat" Fotolar müəllifindir**

Azərbaycan prezidentinin əhalinin sosial durumuna müsbət təsir edəcək addımları insanlarda onların davamlı olacağına dair inan yaradıb. Bu baxımdan, son günlər əhali arasında problemli kreditlər məsələsinə də dövlət tərəfindən müdaxilə olunacağına dair müzakirələr aparılır.

Qeyd edək ki, son aylarda Azərbaycanın yaxın qonşuları olan 3 ölkədə əhalinin kredit borclarının ödənməsinə dövlət tərəfindən dəstək verilib. Gürcüstanda kredit borcunu ödəyə bilməyən 600 min nəfərin borcu dövlət və özəl fond hesabına tamamilə bağlanıb. Ermənistanı da dövlət borclarının müəssisəyə öz üzərinə götürüb. Eyni zamanda Türkiyədə əhalinin kartlar üzrə toplanan borclarının ödənməsinə uzunmüddətli dövr müəyyən edilmişdir. Bununla bağlı prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğan açıqlama verərək kredit kartları üzrə vətəndaşların müxtəlif banklara olan borclarını "Ziraət Bankı"nın ödəyəcəyini və bu borcların həmin bankda toplanacağını bəyan edib. Bildirib ki, borclu vətəndaşlar bundan sonra bu borcları ailə büdcələrinin imkanlarına uyğun olaraq müəyyən ediləcək müddətdə xüsusi olaraq tərtib olunacaq qrafiklə hissə-hissə həmin banka ödəyəcəklər.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği bu il yanvarın 1-nə 1 milyard 585 milyon manat təşkil edib. Azərbaycan Mərkəzi Bankının statistikasına görə, bu, ötən il dekabrın 1-i ilə müqayisədə 6,1 faiz, ötən il yanvarın 1-nə nisbətən isə 2,6 faiz azdır.

Dekabrin sonuna problemli kreditlərin ümumi kredit portfelində payı 12,2 faiz təşkil edib. Bu nisbət noyabrın sonuna

Əhali ödəyə bilmədiyi kreditlərlə bağlı dövlətdən dəstək gözləyir

Vahid Əhmədov: "Çox istəyərdik ki, dövlət başçısı bununla bağlı da sərəncam imzalasın"

13,4 faiz, ötən ilin eynəsinə isə 13,8 faiz olub.

Qeyri-rəsmi hesablamalara görə, Azərbaycanda 700 min nəfərdən çox insanın problemli krediti var. Bundan əlavə, mövcud problemli kreditlərin 95 faizindən yuxarısı xarici, əsasən isə ABŞ dollarında olan kreditlərdir. Onların böyük əksəriyyəti 2015-ci ildə baş verən devalvasiyalardan sonra yaranıb.

Əksər ekspertlər hesab edirlər ki, problemli kreditlər

həll olunması həm də bank sektorunda inkişafa böyük təkan verə bilər.

Millət vəkili, Milli Məclisin İqtisadiyyat, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin üzvü Vahid Əhmədovun "Yeni Müsavat"a bildirdiyinə görə, 2019-cu ilin əvvəlindən etibarən ölkə rəhbərliyi ciddi islahatlara başlayıb: "Struktur islahatları həyata keçirilir, müəyyən qurumlar ləğv olunur, nazirliklərdə mühüm dəyişikliklər həyata keçiri-

lir. Bunlar Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafı üçün çox mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bundan başqa, əhalinin sosial vəziyyətinin, rifah halının yaxşılaşdırılması üçün addımlar atılır. Minimum əmək haqqının yaşayış minimumu səviyyəsinə çatdırılması bu baxımdan çox müsbət addımdır. Əhali arasında müəyyən şikayətlərə səbəb olan məsələlərdən biri də dollar kreditləri ilə bağlıdır. Biz bununla bağlı kifayət qədər şikayətlər alırıq. Düzdür, banklarla əlaqələrimiz var, bizə gələn şikayətləri onlara yönləndirib, həll etməyə çalışırıq. Amma bununla əlbəttə ki, vəziyyət düzəlmir. Bu gün bu, ən aktual məsələlərdən biridir. Prezidentin son qərarları əhali tərəfindən çox müsbət qarşılanır".

Millət vəkili həmkarı Əli Məsimli ilə birlikdə dollar kreditlərinin qaytarılmasında dövlət dəstəyinin mexanizmini əks etdirən təkliflər hazırladıqlarını deyir: "Təkliflərimizi hökumətə təqdim etmişik. Hesab edirik ki, əhalinin vəziyyətini və banklarla bağlı

şikayətlərin çoxluğunu nəzərə alaraq dövlət bu məsələdə vətəndaşlara dəstək verə bilər. Bu gün məhkəmələrdə 200 mindən çox bank iddiası üzrə qaldırılan işlər var. İnsanlar incidilir, evləri, digər əmlakları əllərindən alınırlar. Yeni ciddi problemlər var. Ona görə də çox istəyərdim ki, Azərbaycanın dövlət başçısı digər məsələlərdə olduğu kimi, bu məsələ ilə bağlı da bir sərəncam imzalayardı və məsələ həllini tapardı".

V.Əhmədovun fikrincə, bu, həm əhalini böyük bir problemdən xilas edər, həm də banklar üçün stimula ola bilər: "Bank və maliyyə sistemində proseslər normal axarına düşsə, bankların sağlamlaşmasına mühüm töhfə olar. Bu yaxınlarda cənab prezident əmanətlərin tam sığortalanması müddətinin uzadılmasına dair layihəni Milli Məclisə göndərmişdir. Biz o layihəni təsdiq edəcəyik. Bu, banklar üçün böyük dəstək deməkdir. Problemli kreditlər məsələsi də əhali ilə yanaşı, banklar üçün də mühüm əhəmiyyətli məsələdir".

Onu da qeyd edək ki, Ə.Məsimli və V.Əhmədovun 2016-cı ildə hökumətə təqdim etdiyi təkliflər paketi 4 blokdan ibarət idi. Birinci blokda maliyyə sabitləşməsi, bank sisteminin sağlamlaşdırılması, iqtisadiyyatın real sektorunda gedən proseslərin müsbətə doğru hərəkət etdirilməsi üçün onun maliyyə təminatının gücləndirilməsi istiqamətində olan təkliflər vardı. İkinci blokda dollarla kredit alanların vəziyyətinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı olan təkliflər idi. Millət vəkili təklif edirdilər ki, üzrlü səbəbə görə, artıq qaytarılması mümkün olmayan 1000 dollara qədər olan kreditlər tam bağlansın. Həcmi 5 min dollara qədər olan kreditlər isə dolların kursu 1 manat 5 qəpik götürülməklə qaytarılsın: "Bu zaman kreditin bir hissəsini banklar güzəştə gədir, bir hissəsini əhali ödəyir, bir hissəsini Mərkəzi Bank, qalanını isə dövlət üzərinə götürür. Burada söhbət yüksək məbləğli kreditlərdən getmir. Söhbət aşağı təbəqələrin, kiçik və orta sahibkarların aldığı kreditlərdən gedir. Çox istəyərdik ki, dövlət başçısı bu məsələdə də humanistliyini göstərər və müvafiq sərəncam imzalasın".

□ **Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"**

Minimum əmək haqqının artımına iki rəy

Qubad İbadoğlu: "İşçisi olmayan fərdi sahibkarların, eləcə də kəndli təsərrüfatlarının, torpaq mülkiyyətçilərinin sosial sığorta ödəmələri yüksələcək"
Elman Babayev: "Sosial sığorta ödənişləri vətəndaşların gələcək pensiya təminatında xüsusi rola malikdir"

Məlumat verdiyimiz kimi, prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə cari il martın 1-dən minimum əmək haqqı 38,5 faiz (50 manat) artırılaraq 180 manata çatdırılıb.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən "Yeni Müsavat"a verilən məlumata görə, bu, dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatlarda və özəl sektorda çalışan azı 600 min işçinin əmək haqqının artmasına imkan verəcək.

Belə ki, dövlət büdcəsindən maliyyələşən təşkilatlar üzrə bu artım əmək haqları Vahid Tarif Cədvəli (VTC) üzrə ödənilən 450 mindən çox işçiyə şamil olunaçaq. Onların sırasına elm, səhiyyə, sosial təminat, mədəniyyət, gənclər və idman, kənd təsərrüfatı, ekologiya, mənzil-kommunal, nəqliyyat və rabitə, meliorasiya, su təsərrüfatı və balıqçılıq müəssisələrində, dövlət ümumi təhsil və peşə təhsili müəssisələrində bilik və bacarıqlarının diaqnostik qiymətləndirilməsi aparılmış müəllimlər və digər təhsil işçiləri istisna olmaqla, təhsil müəssisələrində çalışan işçilər; dövlət qulluğunun xüsusi növün-

də çalışan, əmək haqları Vahid Tarif Cədvəli üzrə ödənilən mülki işçilər; dövlət qulluğunun ümumi növündə yardımçı vəzifələrdə minimum əmək haqqından aşağı maaş alan dövlət qulluqçuları; dövlət orqanlarında çalışan, lakin dövlət qulluqçusu hesab edilməyən (xadimə, dalandar, bağban, gözetçi, ocaqçı, ixtisas dərəcəsi olmayan fəhlə və s.); dövlət büdcəsindən maliyyələşdirilən bir sıra təşkilatlarda (Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 14 mart tarixli 94 nömrəli qərarı ilə əmək haqları tənzimlənən təşkilatlar: Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası, "Azərbaycan Milli Ensiklopediyası" Elmi Mərkəzi, Azərbaycan Atatürk Mərkəzi, Mədəniyyət Nazirliyinin Milli Kulinarika Mərkəzi, icra hakimiyyəti orqanlarının nəzdindəki mərkəzləşdirilmiş mühasibatlıqlar, dövlət arxivləri, elmi mərkəzlər, Dövlət Film Fondu, Səhiyyə Nazirliyinin Məhkəmə-Tibbi Ekspertiza və Patoloji Anatomiya Birliyi və Məhkəmə Psixiatrik Ekspertiza Mərkəzi, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin tabeliyindəki Bakı Şəhər məktəbəqədər təhsil müəssisələri və uşaq evləri idarəsi, Təhsil Nazirliyinin Ərazi Maliyyə Hə-

sabləşmə Mərkəzi) aşağı əmək haqqı alan xidmətədiçi heyət işçiləri daxildir. Eyni zamanda minimum əmək haqqı artımı özəl sektorda çalışan və əmək haqqı 180 manatdan az olan işçilərin (ilk hesablamalara əsasən azı 150 min nəfər) əmək haqqının artmasına səbəb olacaq.

Beləliklə, sərəncamla minimum əmək haqqının artırılması müddəti çalışanların azı 40 faizinin hər birinin artmasına imkan verəcək.

İqtisadçı-alim, ADR Hərəkatının rəhbəri Qubad İbadoğlunun sözlərinə görə, əmək haqqı və pensiyaların artırılması istənilən halda təqdir olunur: "Baxmayaraq ki, Azərbaycanda minimum aylıq əmək haqqı artandan sonra ABŞ-da 10 saatlıq ödənişə bərabər olacaq. Amma əsas diqqətə buna yox, minimum əmək haqqının artımının ikili təsirlərinə yönəlmək istərdim. Belə ki, minimum aylıq əmək haqqının məbləğinin martın 1-dən etibarən artımı bir tərəfdən maaşları 180 manatdan aşağı olan müddətli işçilərə ödənişlər minimum əmək haqqının yeni səviyyəsinə qaldırılacaq. Çünki minimum əmək haqqının əsas funksiyası xüsusilə də

Qubad İbadoğlu

Elman Babayev

ixtissasız işçiləri əsaslı olan aşağı əmək haqqı ödənişlərindən qorumaqdır".

İqtisadçı-alim bildirir ki, minimum aylıq əmək haqqının artımı digər tərəfdən işçisi olmayan fərdi sahibkarların, eləcə də kəndli təsərrüfatlarının, torpaq mülkiyyətçilərinin sosial sığorta ödəmələrini yüksəldəcək: "Məsələn, Bakıda tikinti və ticarət sektorunda VOEN-ə fəaliyyət göstərən işçisi olmayan fərdi sahibkarlar sosial müdafiə fonduna martın 1-dək minimum əmək haqqının 50 faizi qədər - 65 manat ödəyirdisə, martın 1-dən 90 manat ödəməli olacaq. Gəncə və Sumqayıtda isə bu ödəniş martın 1-dək 58,5 manat, martın 1-dən

sonra isə 81 manat olacaq.

Fərdi torpaq mülkiyyətçiləri və ailə kəndli təsərrüfatlarının üzvləri də minimum əmək haqqının 6 faizi qədər sosial sığorta haqqı ödəməlidirlər. Məsələn, ailə kəndli təsərrüfatının üzvlərinin hər biri martın 1-dək 7,8 manat, martın 1-dən sonra isə 10,8 manat ödəməli olacaqlar".

İqtisadçı-alim deyir ki, minimum əmək haqqının artımı dövlət sektorunda işləyən 450 min, özəl bölmədə çalışan 150 min nəfərin gəlirlərini, 842 min fərdi sahibkarın sosial sığorta ödəmələrini 6 manat 25 qəpikdən 25 manatadək və 1 milyon 750 min nəfər torpaq mülkiyyətçisinin sosial sığorta ayırmalarını 3 ma-

nat artıracaq: "Beləliklə də minimum əmək haqqının artımından ən yaxşı halda 600 min nəfər udur, 2 milyon 592 min nəfər isə uduzdu".

ƏƏSM-in sabiq mətbuat katibi, jurnalist-blogger Elman Babayev isə Q.İbadoğlunun fikirləri ilə razılaşmır: "Qubad İbadoğlu kimi bir iqtisadçının ölkədə minimum əmək haqqının təxminən 40 faizə yaxın artmasına verdiyi şərh, sadəcə, təəssüf doğurur. Birincisi, belə çıxır ki, əmək haqqı qalxanda ödənilən məcburi dövlət sosial sığorta da artır deyər, əmək haqqını qaldırmaq düz deyil. Bu nə dərəcədə düzgün yanaşmadır?"

İkincisi, sosial sığorta ödənişləri bilavasitə vətəndaşların gələcək pensiya təminatında xüsusi rola malikdir. Burada vətəndaşın itirəcəyi bir şey yoxdur. Əksinə, minimum əmək haqqı artımı istər torpaq mülkiyyətçilərinin, istərsə də fərdi sahibkarların pensiya təminatının daha da gücləndirilməsinə xidmət edəcək.

Təcrübə göstərir ki, ödənilən cüzi məbləğlər bu kateqoriyadan olanların etibarlı sosial təminatına nail olmaq üçün yetərli olmur. Deməli, artan əmək haqqı müqabilində vətəndaş öz is-tehlikasını da artırır ki, nəticədə fərdi sahibkar və ya torpaq mülkiyyətçisindən əldə olunan mal və xidmətlərin həcmi artır. Beləliklə, onların gəlirləri artır ki, artan gəlirdən ödənilən sosial sığorta haqqının artması təbii və bu hal ancaq və ancaq sosial sığorta ödəyicisinin sosial müdafiəsinin daha güclü təminatına xidmət edir".

□ **Dünya SAKIT, "Yeni Müsavat"**

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin son bir neçə həftədə şəhid ailələri ilə görüşməsi, bu kateqoriyadan olan ailələrə birdəfəlik ödəmələrin verilməsi barədə qərarı, minimum əmək haqqını artırması, pensiyaların artımı barədə qərarları, Şamaxıda zəlzələ bölgəsinə getməsi və sadə insanlarla hətta yaşlı qadının əlini öpməyə qədər cəmiyyətdə müsbət qarşılanan addımları müxalifət düşürgəsində də müsbət qarşılanıb. Araşdırmamız nəticəsində bu qənaətə gəldik.

AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, müxalif partiya olaraq ölkə başçısının son addımlarını diqqətlə izləyirlər: Əslində bu addımlar siyasi səhnəyə də xeyli təsir edir. Prezidentin son zamanlar atdığı addımlar daha çox xalqın səsinə qulaq vermək, ictimai fikri nəzərə almaq xətti kimi görünür. Buraya istər şəhid ailələrinin kompensasiya məsələsi, istər minimum əmək haqlarının qaldırılması, istər Nazirlər Kabinetinin məşələdə yetişən gələcəyə bərdəki absurd qərarının ləğvi, istərsə də zəlzələ bölgəsinə şəxsən gedib zərərçəkənlərlə səmimi ünsiyyəti daxildir. Biz bu addımları müxalifət olaraq siyasi münasibətlər səhnəsində də görmək istədik. Məsələn, ilk növbədə prezident böyük əfv fərmanı imzalayaraq bütün siyasi məhbusları azad etsə, ardınca mətbuat, sərbəst toplaşmaq azadlıqlarının təmin olunması üçün sərəncamlar versə, müxalif düşüncəli partiya və təşkilatların fəaliyyətlərini məhdudlaşdıran obyektiv və subyektiv səbəblərin aradan qaldırılmasına start verilərsə, bu, sözün həqiqi mənasında köklü islahatların

Prezidentin son addımlarına müxalifətdən dəstək

Düşürgə təmsilçiləri siyasi münasibətlər sahəsində də gözləntilərinin olduğunu bəyan etdilər

Tural Abbaslı

Tamilla Qulami

Əli Orucov

başlanğıcı ola bilər. Əgər iqtidar həqiqətən də dövlətin güclənməsini, əhəlinin rifah səviyyəsinin yüksəldilməsini, Qarabağ probleminin Azərbaycan maraqları çərçivəsində həllini istəyirsə, bu islahatlar edilməlidir. Biz AĞ Partiya olaraq ağa ağ, qaraya qara deməyin tərəfdarıyıq. Odur ki, son addımları təqdirləyici addımlar hesab edir və bunların dediyimiz istiqamətdə də davamını gözləyirik".

Ümid Partiyasının sədr müavini Tamilla Qulami qeyd etdi ki, prezidentin atdığı son addımlar həm ictimai rəyde, həm vətəndaşlar, o cümlədən də ictimai-siyasi təşkilatlar tərəfindən də maraqla izlənir: "Əsas diqqəti çəken

məqam nədən ibarətdir? Digər məmurlar, hətta deputatlar belə, daha sərt ritorika ilə, daha sərt mövqedən çıxış etdiyi zamanda prezidentin bu tipli addımları daha çox insanların düşündürür və insanlar daha maraqla bu məsələlərə reaksiya verməyə başlayır. Cəmiyyətdə aktivlik yüksəlib, proseslərə münasibət daha yaxından izlənilir. Demək olar ki, çoxluq baş verən hadisələrə bu və ya digər şəkildə münasibət bildirir, reaksiya verir. Ölkə prezidenti problemi olan vətəndaşın yanında olmalıdır və olması təbii, istər zəlzələdə, istər şəhid ailələrinə münasibətdə. İstərsə də bundan əvvəl

Mehman Hüseynov məsələsində biz bunu gördük. Biz əslində cəmiyyətdə münasibətlər sisteminin belə olmasını arzulayırdıq, münasibətlərin bu zəmində getməsinə deyirdik. Ümid Partiyası olaraq da hər zaman barışın, sülhün, vətəndaş birliyinin, vətəndaş həmrəyliyinin, dialoqun tərəfdarı kimi çıxış etmişik. Güman edirəm ki, belə addımlar cəmiyyətdə münasibətlər sistemini yumşaltmağa gətirə, münasibətlər sisteminə məmur-vətəndaş, dövlət-prezident-vətəndaş münasibətləri yeni bir mərhələyə daxil ola bilər. Amma arzuladığımız da var ki, Azərbaycan prezidentinin vətəndaşlara bu addımı

siyasi institutlara, siyasi partiyalara münasibətdə də fərqli müstəviyə keçə, siyasi partiyalarla da münasibət dialoq, barış səviyyəsində davam edə. Çünki o zaman ölkəmizdə olan sosial-iqtisadi problemləri daha rahat, daha asan və daha sürətli həll etmək olar. Hər halda, hesab edirəm ki, bunun da zamanı gələcək".

AMİP katibi Əli Orucov isə bildirdi ki, bəzilərində prezidentin son dövrlər addımları,

verdiyi qərarlar qeyri-adi gəlsə də sivil cəmiyyətlərdə bütün bunlar dövlət başçısı üçün adi qaydadır: "Prezident xalq tərəfindən seçilir və xalqa xidmət etməlidir. Cənab İlham Əliyev də məhz bu fikri dəfələrlə bəyan edib və açıq şəkildə deyib ki, ölkənin başçısından sıradan memura qədər hər kəs xalqa xidmət etməlidir. Ümid edirəm ki, digər məmurlar və yüksək vəzifəli şəxslər də bundan nümunə götürməli, davranışlarına və hərəkətlərinə düzəlişlər etməlidir. Bir sıra özünü apara bilməyən, danışıq, hərəkətləri və fəaliyyəti ilə xalqda çıcır yaranan, nifrət oyadan rəsmi yetkililər ya düzələcəklər, ya da tutduqları postlarından kənarlaşdırılacaqlar. Çünki ölkədə qarşılıqlı və gərginlik yarada biləcək hər nə varsa aradan qaldırılmalıdır".

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Pənah Hüseyn

14 müxalifət partiyasının rəhbərliyi xüsusi toplantı keçirib

ADP qərargahında baş tutan görüşdə nələr müzakirəyə çıxarılıb?

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlunun təşəbbüsü ilə 14 müxalifət partiyasının rəhbərliyinin toplantısı keçirilib. Demokrat Partiyasının qərargahında baş tutan toplantıda ADP, VHP, AMİP, Azadlıq Partiyası, ALDP, VİP, Ədalət Partiyası, Milli Konqres Partiyası, Böyük Azərbaycan Partiyası, Ümid Partiyası, AĞ Partiya, KXCP, AMDP və Azərbaycan Xalq Partiyasının rəhbərliyi iştirak edib.

Qeyd edək ki, sözügedən toplantı hələ təyin edilərkən və mediada bu toplantının AMDP lideri İsgəndər Həmidovun təşəbbüsü ilə reallaşan Azərbaycan Xalq Hərəkatına (AXH) alternativ olacağı, AXH-ni bölməyə xidmət edəcəyi tipli xəbərlər yayılırdı. Əldə etdiyimiz məlumata görə, ADP qərargahında keçirilən toplantıya İsgəndər Həmidov da dəvət edilib. Sabiq nazir toplantıya şəxsən qatılıb və çıxışı da edib. Lakin İ.Həmidov iclasda sonadək oturmayıb, çıxışı bitirdikdən sonra ADP qərargahını tərk edib.

14 partiyanın təmsil olunduğu toplantıda seçkilər, seçkilərdə müxalifətin taktikası mövzuları müzakirəyə çıxarılıb.

Toplantıda iştirak edən AXP sədri Pənah Hüseyn "Yeni Müsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, tədbir normal müzakirələrlə keçib. Toplantıda hansısa qərarın qəbul edilib-edilmədiyinə gəlincə, Pənah Hüseyn dedi ki, əvvəlcədən heç bir qərar qəbul edilməsi nəzərdə tutulmadığından hər hansı qərar da verilməyib. Ümumi müzakirələr gedib və hər kəs öz mövqeyini, fikirlərini ifadə edib. İştirakçı 14 partiyanın təmsilçiləri Qarabağ Komitəsinin 16 fevrala təyin etdiyi Qarabağ mitinqinə dəstəklərini ifadə edə bildilər.

AXP sədri onu da qeyd etdi ki, bu formatda növbəti toplantının olub-olmayacağı hələ məlum deyil. Çünki bu barədə də qərar verilməyib.

□ **E.SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Əfv Komissiyasının iclasları başladı

Novella Cəfəroğlu: "Əfv olacağına çox inanırıq"

Azərbaycan Prezidenti yanında Əfv Məsələləri Komissiyası iclaslarına start verib. Fevralın 11-də komissiyaya bu il üçün ilk iclasını keçirib. Bu barədə "Yeni Müsavat"a Əfv Komissiyasının üzvü Əliməmməd Nuriyev məlumat verib.

Komissiya üzvü Novruz bayramında əfv sərəncamının verilib-verməyəcəyi barədə sualımıza bu cür cavab verdi: "Fevralın 11-dən etibarən Əfv Komissiyasının iclasları başladı. Həftə ərzində iclaslar davam edəcək. Düşünürəm ki, Novruz bayramına qədər işləri yekunlaşdırmaq mümkün olacaq. Daxil olan müraciətlər komissiyada hərtərəfli araşdırılır, müvafiq rəylər hazırlanır. Əfv etmək prezidentin müstəsna səlahiyyətləri sırasına daxildir. Hazırlanan siyahı cənab prezidentə təqdim olunur. Düşünürəm ki, Novruza qədər qalan vaxt işlərimizi yekunlaşdırmaq üçün yetərlidir. Hörmətli sədrimiz tərəfindən hər şey planlaşdırılır. Vaxtli-vaxtında iclasların

keçirilməsi ona imkan verir ki, hər şey vaxtında başa çatacaq və rəylər cənab prezidentə təqdim olunacaq. İclaslar həftədə bir dəfə də, bir neçə dəfə də ola bilər. Ötən ildəki iclaslarımızda bəzən həftədə bir neçə dəfə yığılırdıq. Bu il də iclaslar davam etməkdədir. Novruz bayramı ərəfəsində əfv olacağına istisna etmirəm. Lakin istənilən halda, əsas söz sahibi cənab prezidentdir".

İnsan Haqları üzrə Birgə İşçi Qrupunun üzvü Novella Cəfəroğlu bu həftə toplana biləcəklərini söylədi: "Səmməd Seyidovla görüşümüz barədə mətbuata məlumat vermişik. Bu həftə çalışacağıq ki, İşçi Qrupunu toplayaq. Qrupun üzvlərinin hamısı ilə

tək-tək danışırıq. Artıq Əfv Komissiyası da işlərinə start verib. Siyahılara yenidən baxırıq. Tək özümüzün deyil, digər hazırlanan siyahılara da diqqət edirik. Çünki azadlığa çıxanlar var. Eyni zamanda siyasi məhbus kriteriyalarına cavab verməyənlər də çoxdur. Novruz bayramında əfv olacağına çox inanırıq. Gözləyirik ki, əvvəlki əfvlər-

dən fərqli olaraq daha çox siyasilərdən azadlığa çıxanlar olsun. Bizim siyahımız tam hazır deyil. Amma bir siyahı təqdim etmişik, sadəcə, indi göz gəzdirik".

Qeyd edək ki, sonuncu dəfə ötən ilin may ayında əfv sərəncamı imzalanıb və 634 nəfər azadlığa çıxıb.

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Qarabağ probleminin həlli ilə bağlı danışıqlarda irəliyə doğru addımlar atılmasına cəhdlər olsa da, proses yenidən əvvəlki vəziyyətinə - yerində saymaq durumuna qayıdıb. Bu barədə "Yeni Müsavat" a açıqlamasında politoloq Qabil Hüseynli bildirib.

Onun sözlərinə görə, Serj Sərkisyan hakimiyyətdən getdikdən sonra keçən zamanda uzun müddət davam edən status-kvonun dəyişdirilməsinə bağlı təşəbbüslər olsa da, bu təşəbbüslərin reallaşdırılması istiqamətində ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrəri və Ermənistanın yeni hakimiyyəti tərəfindən ciddi addımlar atılmır: "Sadəcə olaraq, ABŞ Nikol Paşinyanın hakimiyyətə gəlməsindən sonra status-kvonu dəyişdirmək üçün müəyyən həmləyə keçdi, təşəbbüslər irəli sürdü, tərəfləri sülhəratma prosesinə cəlb etməyə çalışdı. Amma bu təşəbbüslərin elə başlanğıcındaca Rusiya proseslərə nüfuz etdi və status-kvonun dəyişdirilməsinə hesablanan Amerika təşəbbüslərinə qarşı özünün sülhəratma imitasiyalarını irəli sürdü. Hər iki tərəf üzərində təsiri olan Kreml prosesləri substantiv danışıqlar adı altında, "nəticəsi ola biləcək danışıqlar" adı ilə faktiki olaraq özünün əvvəlki dövrünə qaytardı. Bununla da vəziyyət Serj Sərkisyanın hakimiyyəti dövründəki danışıqlar prosesinin əldə etdiyi "nəticələr" səviyyəsinə qaytarılmış oldu. İndi Rusiya tərəfindən yeni təşəbbüslər irəli sürüləcəyinə, hər iki ölkənin rəhbərlərinin görüşü-

"Qarabağ danışıqlarında pauza yaranıb"

Qabil Hüseynli: "Paşinyanın hakimiyyətə gəlişi və davranışları prosesi bir qədər də düyünə salıb"

nün təşkil ediləcəyinə dair vədlər verilir. Amma hələ ki Rusiyanın bu səylərinin imitasiyadan uzağa getmədiyini söyləmək mümkündür. Çünki Rusiyanın indiyə qədər irəli sürdüyü təşəbbüslər hər kəsə bellidir. Rusiyanın təklif etdiyi həll variantlarının ədalətli olmadığını, beynəlxalq hüquq normalarına uyğun gəlmədiyini söyləmək mümkündür. Azərbaycan tərəfi özünün prezidentinin dilindən dəfələrlə bildirib ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyündən kənar təklif edilən həll variantlarından heç biri qəbul edilməyəcək. Dağlıq Qarabağ probleminin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməsi variantları

bizim üçün məqbul ola bilər. Bu nöqtəyi-nəzərdən, indi Kremlə yaxın olan politoloqların rəylərində, Rusiya mətbuatında da əvvəlki nikbinlik havası hiss edilmir. Onlar açıq-aşkar proseslərin yerində saydığı barədə söhbət açır. Amma yerində saymanın günahkarını qətiyyətlə söyləyirlər. Yerində saymanın əsas günahkarı isə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan, onun qeyri-konstruktiv, indiyə qədər danışıqlar prosesində görünməyən iddiaları ortaya atmasıdır".

Q.Hüseynli qeyd etdi ki, beləcə, danışıqlar prosesində gözlənilməyən bir pauza yaranıb: "Ola bilsin ki, Rusiya yenidən bir təşəbbüsdə olsun. Amma təcrübə göstərir ki, onların təşəbbüsləri məlum səbəblərdən nəticəsiz danışıqlardan başqa heç nə olmayacaq və konstruktiv nəticə verməyəcək. Paşinyanın hakimiyyətə gəlişi və davranışları Qarabağ danışıqlarını, prosesi bir qədər

də düyünə salıb".

Politoloq hesab edir ki, yaranmış hazırkı vəziyyət gec-tez Qarabağda hərbi əməliyyatların başlanmasından başqa çıxış yolu qoymur: "Hərbi əməliyyatlar Azərbaycan üçün əlverişli şərait yarada bilər. Amma sabah hərbi əməliyyatlara başlasa, dərhal da ərazi bütövlüyümüzü tam təmin edəcəyimizi də düşünürəm. Çünki qarşıda Rusiyanın maraqları kimi bir problem var. Bir sıra amillər hərbi variantda məhz indi əl atılmasını mümkünsüz edir. Rusiya mətbuatı, Kremlə yaxın politoloqlar açıqca deyirlər ki, Rusiyanın izni olmadan bölgədə hər hansı hərbi əməliyyatlar etmək olmaz. Məsələnin hərbi variantını heç Amerika da qəbul etmir. Biz, sadəcə olaraq, hər bə ciddi hazırlaşmalıyıq, ordumuza daha da təkmilləşdirməliyik. Amma bu, o qənaətə gəlməməlidir ki, bu gün müharibəyə başlayırıq. Bütün şərtləri diqqətlə ölçüb-biçəndən sonra qərar qəbul edilməlidir".

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

"Avropanı parçalamağa, xaosa nail olmağa çalışırlar"

Asim Mollazadə: "Ən təhlükəlisi odur ki, qitədə dünyəvi dövlət modelinin dağıdılması prosesi gedir..."

Avropanı etirazlar bürüyüb. Bəzi analitiklər baş verənləri "Qərb baharı" adlandırırlar. Xüsusən də heftələrdir Fransada davam edən etirazların arxasında "inqilab fondu" olan Sorosun dayandığı iddiaları səslənir. Amma aksiyaların əsas avanqardı solçu-anarxistlərdir.

Minlərlə fransalı "sarı jiletli" nümayişçi keçən şənbə artıq 13-cü heftə sonu etiraz yürüşü keçirib. Parisdə çaxnaşmalar yaşanıb, bir nümayişçinin əli kiçik partlayıcı nəticəsində yaralanıb. Bundan əlavə, gecə yarısı Milli Assambleya başçısının Britaniyadakı iqamətgahı qəsdən yandırılıb. Lakin bunun prezident Emmanuel Makrona qarşı etirazlarla əlaqəsi olmadığı bildirilir.

"Sarı jiletli" nümayişçilər noyabr ayının ortalarında ilk öncə artan yanacaq vergisinə qarşı etiraz etməyə başlayıblar. Lakin daha sonra bu etirazlar onların adi insanlara qarşı rəğbəti olmadığını düşündükləri siyasi sinfə qarşı genişmiqyaslı üsyanə çevrilib.

İspaniyanın paytaxtı Madriddə də çoxminlik etiraz aksiyası keçirilib. Aksiyacılar "Bütöv İspaniya, tez-

liklə seçki" şüarı səsləndiriblər. Aksiya iştirakçıları Kataloniya separatçıları ilə danışıqların dayandırılmasını və tezliklə parlament seçkilərinin keçirilməsini tələb ediblər. Aksiyanın təşəbbüscüsü kimi müxalif Xalq Partiyası, Vətəndaşlar Partiyası, ifrat sağçılar çıxış ediblər. Aksiya Kolumb meydanında keçirilib.

İtaliya da etirazlardan ötüşə bilməyib. Romada yüzminlərlə insan hökumət əleyhinə nümayişlərdə iştirak edib. Aksiya iştirakçıları hazırkı hakimiyyətin həyata keçirdiyi siyasətə qarşı şüarlar səsləndiriblər. Aksiyacıların tələbi isə iqtisadi islahatların həyata keçirilməsi olub. Onlar həyat şəraitinin yaxşılaşdırılmasını tələb ediblər. Etirazçılar yeni pensiya islahatlarını da kəskin tənqid edərək, "lüzumsuz"

adlandırıblar.

Sardinya adasında isə süd qiymətlərinə etiraz edən çobanlar aksiyaya keçirib. Çobanlar istehsal etdikləri məhsulları yollara tökərək bir neçə nöqtədə hərəkətin dayanmasına səbəb olublar. Bir qrup etirazçı çoban "Kalyari"nin məşq bazasına gələrək burada klub rəsmiləri ilə görüşüb. Çobanlar futbolçuların onlara dəstək verərək "Milan" matçına çıxmaqdan imtina etməsini istəyib.

Avropada nə baş verir, bu aksiyalar lokaldır yoxsa hansısa fondlar Qərbi qarışdırır?

Bu mövzuda "Yeni Müsavat" a danışan Azərbaycan Demokratik İslahatlar Partiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Asim Mollazadə öncə bildirdi ki, hər bir dövlətin və xalqın problemləri var, zaman-zaman etirazlar olur, hökumətlərə tələblər irəli sürülür: "Eyni zamanda son illər siyasi ideologiyalar

əhəmiyyətini itirməyə başlayıblar. Konservativ, təməl dəyərlərə ünvanlanmış kaos və anarxiya sürətlə inkişaf etmək istəyindədir. Xüsusilə Avropa ölkələrində son seçkilərdə sistemli olmayan populist qüvvələrin hakimiyyətə gəlməsi, radikal sağ və sol güclərin iqtidarı götürməsi bu siyasəti həyata keçirməyə zəmin yaradır. Məsələn, İtaliyada elə partiyalar iqtidara gəlib ki, onları əvvəl tanıyan yox idi. Fransada ənənəvi solçu partiyalar, həmkarlar təşkilatları kənar qalıb, anarxistlər və ifrat sağçılar gücləniblər. Bunun da inkişafında maraqlı güclər var".

Bəs bu fəallaşma nə ilə əlaqəlidir?

Asim Mollazadə: "Yadıma gəlir ki, 60-cı illərdə də bu proses getmişdi. Birincisi, Avropada kaosun yaranmasında maraqlı dairələr var və həmin radikallar bu qüvvələrdən yetərinə dəstək alırlar. İkincisi, Avropa-

da ənənəvi siyasətçilərə inam itib. Üstəlik, onların korrupsiya skandalları xalqın dəstəyinin itirilməsinə gətirib çıxarıb. Yeri gəlmişkən, təhlükəli məsələ ən uğurlu olan dünyəvi dövlət modelinin dağıdılması prosesinin getməsidir. Avropa bu gün belə bir həyəcanla üzəbzü qalıb. Dini artımın olması "səlib yürüş"ləri, ci-hadlarla üzleşməyə gətirib çıxara bilər. Necə ki, artıq Orta Şərqdə bu mümkündür".

O zaman belə demək olarmı "ərəb baharı"nın yerinə indi "Avropa baharı" başlayıb?

Partiya sədrinə görə, burada müxtəlif yanaşmalar ola bilər: "Məqsəd ondan ibarətdir ki, Avropada xaosa nail olmaq istəyirlər, bu qitəni parçalamağa çalışırlar, dəyərlərini, Qərb

ideyalarının təməlini yerindən oynadıb məhv etmək istəyirlər".

A.Mollazadə Avropada radikalların fəallaşmasının, aksiyaların avanqardına çevrilməsinin və seçkilərdə parlamentdə yer tutmasının son illərdəki miqrant axını ilə də əlaqəli ola bilməsini istisna eləmir: "Bu, səbəblərdən biridir. Çünki miqrant axını əsasən Avropanın hərbi əməliyyatları etdiyi ölkələrdən olur. Miqrantlarla yanaşı məcburi köçkünlər də var, keçmiş müstəmləkə ölkələrindən sığınacaq üçün gələnlər də az deyil. Amma anarxistləri və radikal sağçıları maliyyələşdirən güclər zəif Avropa görmək arzusundadır. Onların fəaliyyəti Avropa Parlamentini səhv qərarlar verməyə məcbur edə bilər".

□ **Emil SALAMOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Bakı Apelyasiya Məhkəməsində ləğv edilmiş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi (MTN) Monitoring Mərkəzinin sabiq rəisi, general-mayor Teymur Quliyev, Transmilli İqtisadi Cinayətkarlığa Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin sabiq rəisi, general-mayor Sübahir Qurbanov, həmin qurumun digər vəzifəli şəxsləri Füzuli Əliyev, Zaur Məmmədov, Natiq Ahyev, Fərhad Atayev, Anar Şirəliyev və Elşad Əzizovun barəsində olan hökmdən verilən şikayət üzrə məhkəmə fevralın 11-də başa çatıb.

onun əleyhinə ifadə verməyən generalların cəzasının azaldılmasına nail ola bilər. Bu iddialar səbəbsiz də deyildi.

Çünki Teymur Quliyev "MTN işi"ndə ən mübhəm fiqurlardan biri idi. MTN-in Monitoring Mərkəzinin rəisi vəzifəsində çalışmış Teymur Quliyev Eldar Mahmudovun "qara qutusu" hesab olunurdu. Məhz onun rəhbərlik etdiyi Monitoring Mərkəzi bütün qanunsuz dinləmələri həyata keçirib. Bu dinləmələr isə təkcə hədəfdə olan sahibkarları

Eldar Mahmudov milli təhlükəsizlik naziri təyin olunan dan sonra T.Quliyevi də MTN-ə gətirib. Əvvəl MTN-də təchizat şöbəsinin rəisi postunda işləyən T.Quliyev hələ də bilinməyən "xidmətlərinə görə" tezliklə daha yüksək post - MTN-in Monitoring Mərkəzinin rəisi vəzifəsinə təyinat alıb. 2012-ci ilin mart ayında ölkə başçısının sərəncamı ilə general-mayor rütbəsi alan T.Quliyev hüquq-mühafizə sistemində ən gənc generalardan biri idi.

Sübahir Qurbanov da El-

qəsb etməkdən ibarət olub.

S.Qurbanova qarşı Cinayət Məcəlləsinin 9 maddəsi ilə cinayət işi açılıb. O, Cinayət Məcəlləsinin 145.3-cü (Qanunsuz azadlıqdan məhrum etmə, iki və ya daha çox şəxsə qarşı törədildikdə; təqsirkar şəxs üçün aşkar surətdə hamilə vəziyyətində olan qadına qarşı törədildikdə; yetkinlik yaşına çatmayan şəxs barəsində törədildikdə; bir qrup şəxs, qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs, mütəşəkkil dəstə və ya cinayətkar birlik (cinayətkar təşkilat) tərəfindən törədildik-

Müasir "Ştirlits"lərin tamahkarlığı

Samir SARI

Uşaq vaxtı davalı filmlərə baxmağı çox sevərdik. Eyzən müharibədən bəhs edən filmləri izləyər, müvafiq mövzuda yazılan roman və povestləri oxuyardıq.

Məsələn, mən özüm yazıçı Əbülhəsənin "Dostluq qalası" trilogiyasından tutmuş ta Hüseyin Abbaszadənin "General", Süleyman Vəliyevin "Mübahisəli şəhər", Əfqan "Qafqaz qartalı" romanlarına qədər onlarla, yüzlərlə müharibə mövzulu əsərlər oxumuşdum. Çox maraqlıydı.

Müharibəyə filmlərdə baxmağın, qanlı döyüşlər haqqında romanlarda oxumağın romantikası başqadır. Bir də var, müharibə edən dövlətlərin arasında casusluq edənlərə dair əsərlər. Onlar da çox maraqlıdır.

Biz uşaq ağılimızla bildirdik ki, öz dövlətinin xeyrinə casusluq etmək qəhrəmanlıq, başqa dövlətin xeyrinə casusluq etmək isə xainlikdir. İkincinin qanı halaldır, tutulan kimi vurulmalıdır. Birinci isə çalışsın, tutulmasın, yoxsa onu da becərəcəklər. Bu işlərin qaydası budur.

Bir ara, məşhur televiziya tamaşasında deyildiyi kimi, "Ştirlits başımızı xarab eləmişdi". (Yeri gəlmişkən, şair Vaqif Səmədoğluna aid olan və SSRİ dönəmində yazılan pyesdə "Ştirlits" deyilərkən, SSRİ-nin o zamankı rəhbəri Qorbaçov nəzərdə tutulur - o vaxtlar belə bir qənaət vardı ki, bu başlı kişi Qərbin Ştirlitsidir və SSRİ-ni dağıdacaq).

Bizə elə gəlirdi ki, bakılı kəşfiyyatçı Rixard Zorge kimi "Ştirlits" də real adam olub və tapşırıqlarını yerinə yetirəndən sonra gəlib öz ölkəsində qəhrəman kimi yaşayıb. Amma sonradan məlum oldu ki, bu obraz fantaziya məhsuludur.

Amma çox maraqlıydı. Oturub fikirləşirdik ki, böyüyük, əcnəbi dilləri yaxşı öyrənərək və lazım gəlsə vətənimizə qarşı müharibə edən ölkənin içinə sızıb ordan üzü bəri sirlərlə dolu materiallar ötürərək. Çətin iş olduğunu bildirdik, amma kəşfiyyatçı olmağın xüsusi bir romantikası vardı.

Sonradan o da məlum oldu ki, nə romantika, nə lirika, bu sənət başadan-baş a zir-zibildir, adamın başına it oyunu gətirirlər. Tutulan əlli-ayaqlı gedir. Bəzən heç pencəyinin boyunluğunda gəzdirdiyi sianid ampulasını ağızına atıb dişilə sındırmağa da macal tapmır (Üstündə ölümcül zəhər gəzdircəksənsə, Allah kəssin o peşənin romantikası).

Hərçənd ifşa olunanda özünü zəhərləmək istəməyən kəşfiyyatçıları da dinc buraxmırlar, girəvəliyə zəhərləyirlər. Məsələn, rusiyalı kəşfiyyatçılar Litvinenko və Skripalin başına Londonda elə bir iş gəldi. İntəhası, onlar xain kəşfiyyatçılar idi, öz dövlətlərindən başqa dövlətə çuğulluq etmişdilər.

Bəli, bəs necə olub ki, vaxtilə "Ştirlits" olmaq eşqi ilə böyüyüb kəşfiyyatçı olanlar sonradan öz vətəninə qarşı işləyən xain kəşfiyyatçıya çevrilirlər?

Bu sualın ən optimal cavabı budur: heç kəs kefindən casus olmur, insanları buna daxili əclafıqları və pula hərislikləri vadar edir. Başqa heç nə.

Budur, xəbər yayılıb ki, Anar Ələkbərov adlı həmvətənimiz 2016-cı ilin mart ayından bəri hansısa xarici ölkəyə "şpion"luq etmiş. Xəbərdə deyilir ki, o, xarici xüsusi xidmət orqanlarının nümayəndələri tərəfindən maddi maraq müqabilində məxfi əməkdaşlığa cəlb edilib.

Görürsünüz mü, söhbət maddi maraqlardan, pul-paradandan gedir. Yeni adam "Ştirlits"i siyasi-ideoloji səbəblərdən, vətən sevgisindən etməmiş, konkret olaraq pulunu alır, vətəni bala-bala satmış.

Həmvətənimizi əməkdaşlığa cəlb etmiş ölkə hansıdır, xəbərdə bu barədə məlumat yoxdur. Bu, istintaq sirdir. Elə şeylər var ki, açıb-ağartmaq olmur. Məsələn, casusu yaxalanan bəzi dövlətlər var ki, tumanlarını başlarına çəkib elə məhlə-şivəni salırlar ki, adam casusu ifşa etdiyinə peşman olur.

Amma bu, o demək deyil ki, xaricdə ticarət əlaqələri olan bəzi Azərbaycan vətəndaşları barədə məlumat toplayan, Müdafiə Nazirliyinin "N" sayılı hərbi hissəsi haqqında məlumat yığan casus boş buraxılmalıdır. Xeyr, beləsinə tutursan, cəzasını verirsən, xarici ölkənin xüsusi xidmət orqanı da anlayır ki, o ölkənin də əks-kəşfiyyatı var.

Öz dövlətdən başqa dövlətə çuğulluq edənlər başqa ölkələrdə də var - İsraildən ABŞ-a, Rusiyadan Çiliyə, Avstraliyadan Avstriyaya qədər.

Bir çox insanın tamahı Misir qılıncından itidir, babat pul verən olsa, kimi desən, satarlar. Amma insanın canında bir ifşa olunmaq, rüsvay olmaq, nəslinə töhmətə çevrilmək qorxusu da olmalıdır. Xüsusilə kəşfiyyatçılar anlamalıdır ki, bu işin axırı nədir. Əgər bir kəşfiyyatçı diri ələ keçirərsə, demək, o, "kitayski" kəşfiyyatçıdır.

Yeri gəlmişkən, bu saat dünyada ən böyük və ən fərsətli kəşfiyyat şəbəkəsi Çinə aiddir, amma heç biri "kitayski" deyil.

Eldar Mahmudov generallarını xilas

edə bilmədi-4 aylıq məhkəmənin sonu

Apelyasiya Məhkəməsi sabiq MTN şefinə görə "özlərini yandıran" Teymur Quliyev və Sübahir Qurbanovun cəzasını azaltmadı

Qeyd edək ki, hər iki general barələrində bəraət hökmünün çıxarılmasını istəyirdilər. Maraqlıdır ki, Əməliyyat-Texniki İdarənin sabiq rəisi, general-mayor Natəvan Mirvətova və polkovnik Füzuli Əliyev apelyasiya şikayətini geri götürmüşdülər.

"Yeni Müsavat" xatırladı ki, hakim Sahibxan Mirzəyevin sədrliyi ilə keçirilən proses hələ ötən ilin oktyabr ayının 19-da başlayıb. Təxminən 4 ay davam edən prosesin sonu maraqla gözlənilirdi. Çünki belə iddialar vardı ki, Eldar Mahmudov ona görə "özlərini yandıran" və məhkəmədə

əhatə etməyib. Məlumatla görə, hakimiyyət təmsilçiləri də Teymur Quliyevin rəhbərlik etdiyi otaqdan dinlənilib.

Eldar Mahmudovun işdən çıxarılmasından dərhal sonra qapıları möhürlənən Monitoring Mərkəzi illərlə bu kimi dinləmələr həyata keçirib, iddialar var ki, danışıqlar xüsusi fayl şəklində toplanaraq kompromat kimi saxlanılıb və ya xaricə çıxarılıb. Teymur Quliyev DİN-in İqtisadi Cinayətkarlığa Qarşı Mübarizə İdarəsində Eldar Mahmudovun bilavasitə rəhbərliyi altında işləyib və burada onların "iş birliyinə" əsas qoyulub.

dar Mahmudovun ən sadıq adamlarından biri kimi tanınıb. O, 1980-ci ilin dekabrından Daxili İşlər Nazirliyində zabit rütbəsində bir sıra vəzifələrdə işləyib, 2004-cü ilin avqust ayında keçmiş Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinə həqiqi hərbi xidmətə qəbul edilib. Keçmiş MTN-də şöbə rəisi vəzifəsindən, sonuncu iş yeri olan - Transmilli Mütəşəkkil Cinayətkarlığa Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin rəisi olub. Sübahir Qurbanovun da əsas işi mənsub olduğu qruplaşmanın digər üzvləri kimi müxtəlif şərhləmə və şantaj üsullarından istifadə edərək sahibkarları

də; zərərçəkmiş şəxsin həyatı və ya sağlamlığı üçün təhlükəli olan zor tətbiq etməklə törədildikdə; silahdan, yaxud silah kimi istifadə edilən əşyalardan istifadə etməklə törədildikdə, bu əməllər ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin ölümünə və ya digər ağır nəticələrə səbəb olduqda), 182.3.1-ci (Hədə-qorxu ilə tələb etmə, mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə), 182.3.2-ci (Hədə-qorxu ilə tələb etmə, mütəşəkkil dəstə tərəfindən törədildikdə, külli miqdarda əmlak əldə etmək məqsədilə törədildikdə, eləcə də rüşvət alma, və digər maddələrlə ittiham olunurdu.

Qeyd edək ki, ilkin məhkəmə barədə dərhal məlumat verilmişdir.

Sərhəd pozucusunun üzərinə baxış zamanı Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı 1968-ci il təvəllüdü Seyfullayev Zülfüqar Hüseyin oğluna məxsus Azərbaycan Respublikasının ümumvətəndaş pasportu, hadisə yerinə ilkin baxış zamanı isə 1 ədəd gecə görmə cihazı aşkar olunmuşdur.

Hazırda Dövlət Sərhəd Xidmətinin və Hərbi Prokurorluğun əməkdaşları tərəfindən hadisə ilə əlaqədar zəruri əməliyyat-istintaq hərəkətləri həyata keçirilir.

□ ORXAN, "Yeni Müsavat"

Azərbaycan sərhədini pozmaq istəyən şəxs öldürüldü

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Sərhəd Qoşunlarının "Göytəpə" sərhəd dəstəsinin Yardımlı rayonunun Buravar kəndi yaxınlığındakı sərhəd zastavasının xidməti ərazisində sərhəd naryadı tərəfindən İran İslam Respublikası ərazisində Azərbaycan istiqamətində hərəkət edən 1 nəfər naməlum şəxs müşahidə olunub.

Bu barədə DSX-nin mətbuat mərkəzindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, sərhəd zastavası "Silaha" komandası üzrə qaldırılmış, xidməti ərazi qapadılmışdır. Sərhəd naryadı tərəfindən "Dayan" əmri verilərək sərhəd pozucusu təqib edilmiş və havaya xəbərdarlıq atəşi açılmışdır. Lakin həmin şəxs əmrə təbə olmayaraq İran İslam Respublikası

istiqamətində geriye doğru qaçmışdır.

"Dövlət sərhədi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərinə uyğun olaraq sərhəd naryadı tərəfindən silah tətbiq olunmuş və sərhəd pozucusu aldığı güllə yarısından hadisə yerində vəfat etmişdir.

Sərhəd nümayəndəliyi xətti ilə İran İslam Respublikasının sərhədçilərinə hadisə

Casusu düşünərkən

Zamin Hacı
zaminhaci@gmail.com

"İnsan olan vatanını satar mı?
Suyun içip ekmeğini yediniz.
Dünyada vatandan aziz şey var mı?
Beyler bu vatana nasıl kıydınız?"

(Nazim Hikmət)

Bir nəfər vətənə xəyanət edən yoldaş yaxalanmışdır. Hansısa xarici ölkəyə işləyirmiş, bizim məlumatları satırmış. İşlədiyi ölkənin adı açıqlanmadığı üçün biz ancaq fərziyyələr qura bilərik. Yəqin Burundi Cümhuriyyəti xeyrinə casusluq edirmiş. Ya da Sakit okeandakı Kiribati üçün. İran, Rusiya, Amerika, Fransa-filan olmaz ki. Bunlar hamısı dostlarımızdır, xarici siyasətimiz sayəsində qardaşımızdır. Ermənistan isə boşalıb, boş yerə casusluq edən ağlı yoxdur. Qalır Burundi. Onun bizdə maraqları şübhəsiz vardır. Misal üçün, Kürdəmirdə tikilən kosmodromumuzu partlatmaq istəyirlər.

Ancaq məni düşündürən, mənim yazım sayəsində sizə işə salan bu deyil. Söhbət ondadır ki, DTX-nin açıqlamasında həmin casus zəhmətkeşimizin maddi maraq naminə şpiyonluq, xainlik elədiyi yazılmışdı.

Minimum əmək haqqı təzə qalxıb 180 manat olub. Elman müəllim deyir manat daim yaşayacaqdır. 1 milyon iş yeri açılıb. Qeyri-nöyüt sektoru fontan vurur. Bəs bu adam niyə belə vətənə xəyanət edir? Ya da niyə vətənə belə xəyanət edir? Niyə biz bunu vaxtında aşkar edib pulla təmin etməmişik? Hesab edirəm, yaxud Rəsul müəllim demiş, "sayıran" biz bu cür yoldaşların profilaktikasına gerek diqqətlə yanaşsaq. Ola bilsin dövlət büdcəsindən bu yoldaşa çatması pulu da Cahangir Hacıyev yeyibdir, nəticədə zəhmətkeş casusluğa qurşanıbdır. Məhkəmə araşdırmalıdır.

Tək o deyil, kriminal hesabatlarda əcaib cinayətlərə rast gəlirik. Görürsən biri xəstə adıyla klinikalara girib həkimləri soyurmuş. Əlin qurusun, adam da həkimi soyar? Həkim adamı soysa, bunu başa düşərsən. Başqası su motorlarını çırpıdırırmış. Dəhşətdir. Elə bil bizdə hər ev daimi su ilə təchiz edilməyibdir. Üçüncüsü büdcə vəsaitlərini (!!!) oğurlayıbdır. Dördüncüsü Volodarskinin paltarlarına "Quççı" emblemi yamaymış. Beşinci, altıncı... Hansını yazasan bilmirsən.

Halbuki yenə yazıram, dünyanın başqa yerlərinə baxanda bizdə sabitlik vardır. Başqa planetlərdə yaşayanlar bizim sabitliyin sorağıyla uçub gəlirlər, sən isə hansısa qor-qoduq dövlətcik üçün casusluq edirsən, ayıb deyilmi? Axırkı kərə (kərə yağ) bahalaşandan kərə sözünü az işlədirəm) uçan boşqabları Xızıda, Beşbarmaq dağı tərəfdə görüblər. Ziyarətə gəlibmişlər. Şeyximizin oradakı nəzir qutularına planetlərarası valyuta salırlar. Görkəmli astroloq alim Firudin müəllim həmçinin bunu ərazinin planetar enerji mənbəyi olmasına bağlayır. Yeni biz təkə neft-qaz satırıq, başqa planetlərə Xızıdan enerji kəməri də çəkmişik. Firudin müəllim deyir özü şəxsən oralarda neçə dəfə uçan boşqab görübdür. Açıq, mən Beşbarmaqın yanından keçəndə tozun içində qarğıdalı satanlardan başqa varlıq görməmişəm. Üçüncü göz məsələsidir, inkar etmirəm. Elə şeylər var hamıya əyan olmur. Ancaq DTX hamısını görür, biz buna şübhə etmirik. Özünüzi yığıdırın, bu, başqa planetdən gələn yoldaşlara da aiddir.

Ümumiyyətlə, Azərbaycanın planetar önəmini çoxları qeyd edibdir, bunlardan Salvador Dalini göstərə bilərik. Dahi rəssamın 1943-cü ildə çəkdiyi "Geopolitik uşaq Yeni insanın doğuluşunu müşahidə edir" adlı tablosunda Yer kürəsində bir nəfər planeti cırıb çıxmaq istəyir. Bir növ doğulur. Trampın geopolitikani cırmasının simvoludur. Tablonun sağında, isə iki lüt adam durub, bunlardan biri uşaqdır. Böyük adam uşağa qlobusun... Abşeron yarımadası olan hissəsini göstərir. Barmağını tam Bakımıza tuşlayıbdır! Dali bununla demək istəyir ki, biz lütük, ancaq Bakıda camaat gül kimi yaşayır. Həmçinin, bəkililər ABŞ-in yeni prezidentinin seçilməsində böyük rol oynayacaqdır (trol fabrikinin azərbaycanlı müdiri, klipində Trampı çəkən bəkilili balası - hansını yazasan?).

Hələlik bu qədər. Beşbarmaqə ziyarətə gedən varsa Allah nəzirlərini qəbul eləsin.

İsrailin "Aeronautics Defense Systems" LTD şirkətinin Azərbaycana "Orbiter 1K" pilotsuz uçan aparat (PUA) - kamikadzeləri təzədən tədarük edəcəyi barədə məlumat vermişik. Belə ki, az önce İsrailin Müdafiə Nazirliyi şirkət tərəfindən bu növ döyüş PUA-larının Azərbaycana satışına qadağanı götürdüyünü bəyan edib.

Bir daha xatırladaq ki, adıçəkilən kampaniya ilə bağlı qalmaqal 2017-ci ilin yayında yaşanıb. İddialara görə, o zaman PUA-lar almağa hazırlaşan Azərbaycan təmsilçiləri şirkətin ölkəmizə gələn mütəxəssislərindən xahiş ediblər ki, bu dronların imkanlarını əyani nümayiş etdirdinsinlər və bundan ötrü operatorlara Qarabağdakı erməni canlı mövqelərinə zərbə endirməyi təklif ediblər. Erməni tərəfi də buna görə hay-küy qaldırmış, məsələ həttə rəsmi səviyyəyə kimi gedib çıxmışdı.

Gözləndiyi kimi, düşmənin "qorxulu rəyası" olan PUA-larla bağlı qadağanın aradan götürülməsinə Ermənistan dərhal reaksiya verib. Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyi (XİN) ötən həftə bəyan edib ki, "məsələni iki və çoxtərəfli diplomatik meydançalarda qaldırmaq" niyyətindədir. Bunu XİN-in mətbuat katibi Anna Naqdalıyan xəbərə münasibət bildirərkən demişdi.

Onun sözlərinə görə, regionda sürətlə silahlanma İrəvanın gündəmindədir. "Və biz bu məsələni həm ikitərəfli, həm də çoxtərəfli platformalarda qaldıracaq və müzakirə edəcəyik. Görünür ki, bizim beynəlxalq tərəfdaşlarımızı dəfələrlə xatırlatmaq lazımdır ki, bizim regionda silahlanma yarışını çox təhlükəlidir", - deyə o bildirmişdi.

Lakin İsrail istehsalı PUA-lar mövzusu işğalçı ölkənin gündəmindən hələ də düşür. Bunun daha bir səbəbi əlbəttə ki, 2016-cı ilin aprelindəki "4 günlük müharibə"də düşmənin sarsıdıcı zərbə almasında kamikadze-dronlar da mühüm rol oynamasıdır.

Bəzi erməni şərhçilərə görə, rəsmi Təl-Əviv qadağanı götürməklə Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın İrana gözlənilən səfəri ilə bağlı İrəvana qarşı de-marş edib. Hərçənd İsraili ermənipərəst publisist, işğal altındakı Qarabağa iki dəfə qanunsuz səfər etmiş Aqvidor Eskin belə düşünmədiyini deyib. "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, 1 in.am portalına açıqlamasında o, iddia edib ki, hazırda İrəvan-Tehran əlaqələri İsrailin maraqları və qayğılarına daxil deyil.

"Mənim fikrimcə, hazırda söhbət vaxtilə Azərbaycanla imzalanmış və milyonlarla dəyəri olan anlaşma əsasında PUA-ların verilməsindən gədir. Lakin bu, heç də İsrail qanunlarının pozulması ilə bağlı təhqiqatın davamını ləğv eləmir. Qadağanın götürülməsi haqda qərarda şirkətə münasibətdə təhqiqat prosesinin si-

İsrailin İrəvana qarşı de-marşı - Bakının uğurlu gedişi

"Orbiter 1K" kamikadze-dronları düşmənin ölkənin gündəmindən düşür; Paşinyanın kritik Tehran səfəri çarpaz diqqətdə; erməni analitik: "İsrailinin PUA-larla bağlı qərarı..."

firlanması yoxdur. Odu ki, məsələdə Ermənistan qarşı ünvanlanmış siyasi hərəkət çaları axtarmaq lazım deyil", - deyə o, erməniləri sakitləşdirməyə çalışaraq bildirib və əlavə edib: "İsrail Ermənistanla eyni tip silahları təklif etməkdə davam edir. Söhbət yalnız dövlətlərarası azad bazardan gədir".

Ancaq işğalçı ölkənin silahlanma ilə bağlı əsas problemi də məhz azad bazarla bağlıdır. Çünki kasıb Ermənistan müasir və bahalı silah sistemləri, PUA-alar və döyüş maşınları, hərbi təyyarələr almaq iqtidarında deyil. Bunu dolayısıyla erməni ekspert Ruben Meqrabyan da etiraf edir.

Belə ki, adıçəkilən erməni KİV-ə müsahibəsində bu mövzuda danışan Meqrabyan daha çox özünəməxsus bənzər tərzdə deyib: "İsrailin bu qərarını Ermənistan əleyhinə addım kimi qiymətləndirmək lazım deyil. Bütövlükdə mən hesab edirəm ki, Ermənistanla İsrail arasında əlaqələr hərbi, hərbi-texniki və iqtisadi sferələrə daxil, daha sıx olmalıdır. Bu məsələlər hər iki kanal ilə müzakirə olunmalıdır ki, anlaşılmazlıq üçün yer qalmasın. Nə İsrailin, nə də Ermənistanın hansısa əsası yoxdur ki, arada soyuq və ya pis münasi-

bətlər olsun".

İş də ondadır ki, ciddi iqtisadi və geosiyasi önəm kəsb etməyən cırdan və yoxsul Ermənistanın fərqli olaraq, Azərbaycanı İsrail üçün cəlb edici edən təkə hərbi əməkdaşlıq məsələsi deyil. Daima dinamik inkişafda olan Azərbaycan-İsrail ikitərəfli əlaqələri xeyli dərəcədə həm də ortaq iqtisadi və təhlükəsizlik maraqlarına əsaslanırlar...

Qeyd edək ki, Nikol Paşinyanın İran səfəri fevralın axırına nəzərdə tutulub. Həmin səfərdən İsrailə yanaşı, sözsüz ki, ABŞ da məmnun qalmayacaq. O da sirr deyil ki, İran yeganə iri müsəlman dövlətidir ki, işğalçı Ermənistanla hərtərəfli əlaqələrə malikdir. Cənub qonşumuz bu xüsusda Ermənistan üçün "nəfəslik" də adlandırılır. Həsən Ruhani isə indiyədək İrəvana səfər edən yeganə böyük müsəlman dövlətinin prezidenti kimi tarixə düşüb.

İran eyni zamanda məlum səbəblərdən ABŞ və İsrailin hədəfindədir. Azərbaycanın Türkiyənin blokada saxladığı, dünya okeanına çıxıxdan məhrum, nəhayət, Rusiyanın hərbi qalası olan işğalçı ölkənin durumunu xarici amillərə həssas edən həm də budur.

Yeri gəlmişkən, ABŞ pre-

zidenti Donald Trampın milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri Con Bolton keçən ilin oktyabrında bölgəyə etdiyi səfəri çərçivəsində Ermənistan rəhbərliyinə bu xüsusda incə bir mesaj da vermişdi. O, baş nazir Nikol Paşinyanı qonşu Türkiyə və Azərbaycanla əlaqələrin bərpası yönündə tezliklə real addımlar atmağa çağırırmışdı. Ermənistanın İrandan asılılığını aradan qaldırmağın tək yolu da elə budur. Az sonra eyni işmarış Trampın Paşinyana ünvanladığı təbrik məktubunda əksini tapdı.

Bəzi məlumatlara görə, bu və digər səbəblərdən Nikol Paşinyan Tehran səfəri ilə bağlı tərəddüd içindədir. Başqa bir versiyaya görə, özünü qərbpərəst kimi göstərməyə çalışan erməni baş nazir "məxməri inqilab"dan keçən 9 ayda heç bir ciddi maliyyə dəstəyi görmədiyini Qərbi, ABŞ-ı bu yolla, yeni İranın xüsusilə hədəfdə olduğu indiki dövərdə Tehrana səfər etməklə şantaj etmək istəyir.

Bu da növbəti ənənəvi erməni hiyləsi. Alınacaq mı? Çətin. Çünki xarici siyasətdə çox vaxt səmimiyyət prinsiplərinə sadiqlik daha yaxşı effekt verir, nəinki hiylə və məkr...

□ "Yeni Müsavat"ın analitik xidməti

Gürcüstanda Qarabağ separatçısı Mixail Avaqyana büstün qoyulması ətrafında yaranan gərginlik səngimək bilmir. Fevralın 8-də büstün götürülməsi tələbi ilə Gürcüstan parlamentinin qarşısında soydaşlarımızın təşkil etdiyi aksiya müzakirələri daha da artırıb.

maq istəyir. Digər tərəfdən, may ayında aralıq seçkiləri, yeni yerli özünüidarəetmə orqanlarında mer seçkiləri baş tutacaq. Bundan əlavə, prezident seçilən Salome Zurabişvilinin yeri parlamentdə boşdur. Bu yerə də seçkilər meydana olacaq. Açıq şəkildə bildirmək ki, burada məlum kampa-niyanı aparan müxalifətdir. Ak-

təmsilçisi olduğumuz iqtidarın ünvanına sərt şəkildə ittihamların, tənqidlərin səsləndirildiyi bir aksiyada iştirakımız nə dərəcədə məntiqə uyğun olardı? Açıq, orada müəyyən provokasiya ehtimalları var idi. Bu gün sosial şəbəkələrdə bizə nəse deyənlər aksiyada başqa provokasiyalar törədə bilərdilər. Bu da xoşagəlməz hal

də hansısa bir fikir söylənilsin. Hər kəs özünə cavabdehdir. Azərbaycanlı olaraq çox istədim ki, hər kəs o aksiyada iştirak edərdi, soydaşlarımıza dəstək olardı. O deputatlar bəyanat verdilər, üzərlərinə düşəni etdilər. Mən müxalif deputatam. Bu baxımdan onları da qınayıram. Çünki o büstün qoyulması onların təmsilçisi

Əgər biz də başa düşməsək...

Hüseyinbala SƏLİMOV

Üzrlü sayın, xəyalımızı bir azacıq uzaqlara aparacam. Ona görə ki, məsələn, şəxsən mənə hələ də aydın deyil, "ikiqat Maydan" dan sonra Ukrayna bizə daha yaxın oldu, yoxsa əksinə, əvvəlki vaxtlardan fərqli olaraq biz bu ölkə haqqında daha az düşünməyə başladığımız?

Gizlətmirəm, sualı aydınlaşdırmaq üçün hətta kiçik bir "sorğu" da keçirməli oldum. Amma nəticəsi kədərli oldu: məlum oldu ki, hazırda Ukrayna bizə nə dostdur, nə də düşmən, sadəcə, yüz kilometrərlə uzaq məsafədə yerləşən adi bir ölkədir...

Oxşar mənərə böyük siyasətdə də təzahür edir, əvvəlki vaxtlardan - Bakı ilə Kiyevin GUAM çərçivəsində aktiv siyasət yürütdüyü dövrlərdən fərqli olaraq daha sinxronluq, uzlaşdırma və koordinasiya yoxdur siyasətimizdə.

Məlum olduğu kimi, Kiyev Avropaya yönəlik daha sürətli siyasət yürütməyə başladı, AB ilə assosiasiya sazişi imzaladı və yollarımız bir qədər ayrıldı, çünki Bakı həm Kremlə özünə qarşı köklənmək üçün, həm də ölkəni köhnə dedə-baba qaydası ilə idarə etməyə daha həvəsli olduğundan AB-yə inteqrasiya istiqamətində daha kiçik təməllərlə addım atmağa üstünlük verir. Düzdür, diplomatlarımız başqa səbəb də göstərir: guya digər GUAM ölkələri Dağlıq Qarabağ probleminə lazımi həssaslıq və prinsipliliklə yanaşırlar...

Bununla belə bizə elə gəlir ki, digər bir koordinat sistemində Ukrayna bizə daha anlaşılıqlı və yaxın oldu.

Məsələ bundadır ki, bu ölkə də Rusiyanın aqressiyası nəticəsində ərazisinin bir hissəsinə nəzarəti itirdi; Krımı ilhaq edən Rusiya bununla kifayətlənmədi, Ukraynanın şərqində də separatizm ocağı yaratdı və beləcə, ərazisində qanlı hərbi konfliktlər yaşayan post-sovet ölkələrinin siyahısı bir az da genişləndi və Kiyev də bura qoşuldu.

Bu aspektdən yanaşanda ukraynalıların ağır və iztirabları bizə də aydın olmayıb daha kima aydın olacaq? Axı biz də on illərdir ki, gecəbəgündüz öz təcrübəmizdə müharibənin ağırını və çətinliklərini yaşayırıq, hər il ümid edirik ki, ola bilsin, bəlkə bu il, dünyanın böyük və aparıcı gücləri bu cəhənnəmi dayandırar, təcavüzkarı yerində tutar və yaxud da bunu özümüzün etməyimizə imkan verirlər. Amma təəssüf...

Düşünürük ki, oxşar hisləri ukraynalılar da yaşayırlar. Amma biz rusiyalı politoloqların "isterik tutma"ları sözün əsl mənasında heyretə gətirir - bu adamlar gecə-gündüz ukraynalıları bütün mümkün olan və olmayan "cinayət"lərdə ittiham edir, söyür, "tənqid" edir, onlara çirkab atırlar.

Odur ki, Rusiya telekanallarına baxanda qeyri-ixtiyari özündən soruşmalı olursan: İlahi, daha azad və müstəqil olmağa qərar verərək ukraynalılar həqiqətəni "qırmızı sərhədi" keçiblər?

Doğrudanmı bu regionda və yaxud da dünyada azadlıq-müstəqillik istəmək cinayət tərkibli əməldir? Doğrudanmı buna görə vətəndaşlarının həyatından, hətta qanuni, əzəl torpaqlarının bir hissəsindən keçməlisən?..

Etiraf edirik ki, artıq üçüncü on ildir ki, isterik rusiyalı politoloqlarını başa düşməyə çalışırıq. Amma alınmır, çünki ortada heç bir məntiq-filan yoxdur, əvəzində görünməmiş heyasızlıq var; Rusiyanın kəndləri, hətta bütöv rayonları boş qalıb, amma bunlara daim ərazi çatdır, bunlar daim ölkələrinin genişlənməsi haqqında düşünürlər...

Bir dəfə prezident V.Putin ritorik sual verdi: əgər, Rusiya olmasaydı, bu dünya nəyə lazımdır? Şəxsən mənə elə gəlirdi ki, o, tamamilə başqa şeyi nəzərdə tuturdu: əgər ağalardan, aparıcı qütblərdən, əsas oyunçulardan biri Rusiya olmayacağına, onda bu dünya nəyə lazımdır?

"Qoy, bizdən qorxsunlar!". Bunu ilk dəfə bir rusiyalı aparıcının dilindən eşidəndə həmin kanala daha baxmadım. Axı insanlar niyə biri-birilərdən qorxmalıdırlar? Daha düzgününü demək belə olmazdı ki, gəlin, elə yaşayacaq və işləyəcək ki, başqaları bizi sevsin və hörmət etsinlər!..

Rusiyalı politoloqlar daim iddia edirlər ki, guya pribaltikalılar və ukraynalılar rufobofiyani yaymaqla məşğuldurlar. Biz heç bir fobiyanı təqdir etmirik, amma rusların özlərinin bir deyimini var: od yansa, tüstü çıxmaz...

Hər bir ölkənin siyasət və diplomatiya adamları ilk növbədə dövlətlərinin və xalqlarının pozitiv imkanın formalaşması üçün çalışmalı və buna cəhd etməlidirlər. Daim yumruqlarını oynadan, daim kimisə təhdid edən, zarafatla yox, tamam ciddi şəkildə növbəti dünya müharibəsindən danışan adamı kiməsə sevməyi? Bəli, bunların bir tutarlı "bəraətləri" var: guya NATO Rusiyanı təhdid edir, onun sərhədləri boyunca hərbi bazalarını qurur...

Demirək, NATO həqiqətən və ədalətin təcəssümüdür - o, hərbi-siyasi blokdir, o yerdə ki, "siyasət" sözü var, orada mütləq maraqlar olmur. Amma hələ A.Eynşteyn deyirdi ki, hər şey nisbidir. Balaca müqayisə aparın: bir görün NATO üzvləri kimlərdi və Rusiya ətrafına hansı ölkələri, rejimləri toplayır?

Üstəlik, soyuq müharibədən sonra Rusiyaya dəfələrlə Bloka üzv olmaq təklif edildi, amma ruslar xüsusi status tələb etdilər!

Həm də artıq dəfələrlə deyilib ki, kommunizm dövründən fərqli olaraq Rusiya daha hər hansı totalitar ideologiyanın və yaxud da global təhdidin daşıyıcısı deyil, ona görə də Blok üzvləri daha onu potensial bir təhlükə kimi nəzərdə tutmurlar.

Rusiyalı analitiklər və politoloqlar, jurnalistlər və ictimaiyyətçilər bu haqda danışa bilərdilər. Amma buna macal tapmırlar, çünki Gürcüstan və Ukrayna var, hansıları ki, gecəbəgündüz söymək lazımdır.

Həm də bu adamlara isterikaya, yalana və böhtana görə pul verirlər, çünki bu, insanlar çəşdirir və onları daha aktual problemlərdən uzaqlaşdırır, onlara daha sakit başla kiçikcə bir sual üzərində düşünməyə imkan vermir. Sual da budur ki, əziz Rusiya əhli, axı ukraynalılar və ya pribaltikalılar bizə nə pislik edibdir?..

Azərbaycanlı deputatlardan Gürcüstandakı erməni abidəsi ilə bağlı fərqli açıqlamalar

Mahir Dərziyev: "Biz iqtidar partiyasıyaq və çıxıb küçədə sözüümüzü demirik"

Azər Süleymanov: "Qısa bir vaxtda o abidə sökülməlidir"

Müzakirələrin mərkəzi nöqtəsində isə Gürcüstan parlamentində təmsil olunan azərbaycanlı deputatlar-Azər Süleymanov, Ruslan Hacıyev, Mahir Dərziyev və Savalan Mirzəyev dayanır. Müxalif "Vahid Milli Hərəkat" Partiyasının təmsilçisi A.Süleymanovdan başqa digər üç deputat sərt tənqidlərə məruz qalır, qınanır. Bu da səbəbsiz deyil. Belə ki, 8 fevral aksiyasında soydaşlarımız yanlarında yalnız A.Süleymanovu gördülər. Digər azərbaycanlı deputatların məlum mövqeləri daha çox onların hakim "Gürcü Arzusu" Partiyasının təmsilçiləri olmaları ilə əlaqələndirilir. Bu baxımdan hər üç deputatın aksiyaya qatılmamalarını anlayışla qarşılayanlar da az deyil. Onu da qeyd edək ki, M.Dərziyev, R.Hacıyev və S.Mirzəyev heç də separatçıya qoyulan büstlə bağlı susqun mövqə sərgiləməyiblər. Əksinə, sərt şəkildə bəyanat yayaraq, öz mövqelərini bildiriblər. Lakin bu, insanlar üçün sanki yetərli olmayıb.

M.Dərziyev şəxsinə və digər iki deputat həmkarına yönəlmiş tənqidlərə, qınaqlara "Yeni Müsavat" da bu cür cavab verdi: "İstinadsız olaraq biz azərbaycanlı deputatlar kimi yetkin rəy nümayiş etdirdik. Hər 4 deputat büstün qoyulmasına etiraz edib. Bunu Gürcüstanın özünə qarşı xəyanət kimi qiymətləndirdik. Azərbaycanla münasibətlərə kimlərsə zərbə vurmaq cəhdlərini qınamışıq. Əvvəlcədən müsahibələrimdə demişəm ki, kimlərsə bu məsələni siyasi müstəviyə çəkmək istəyir. Çalışsınlar ki, məsələ ətrafında cəmiyyətdə bir gərginlik yaransın, qarşıdurma baş versin. Bu, daxili qüvvələrin, yeni Gürcüstan müxalifətinin marağındadır. Həmin müxalifət ki, prezident seçkilərində ağır məğlubiyətə düşər. Müxalifət bu cür hadisələrdən istifadə edərək 2020-ci il seçkilərinə hazırlaş-

siya baş tutan günü üç iqtidar deputatı, yeni bizlər bəyanat verdik. Bu bəyanatda birmənalı olaraq məlum hadisəni qınamışıq. Bildirmişik ki, bu, iqtidarın, partiyamızın mövqeyi deyil. Məsuliyyətin abidə qoyulan yerin idarəetmə orqanlarının üzərinə düşdüyünü bildirmişik. Bu, ayrı-ayrı məmurların özbaşınalıdır. İstənilən halda biz qarşıdurmanın əleyhinəyik. Biz iqtidar partiyasıyaq və çıxıb küçədə sözüümüzü demirik. Gürcüstanda çoxsaylı rəsmilər bu barədə çıxış ediblər, mövqelərini sərgiləyiblər. Bu çıxışlarda belə bir yetkin rəy formalaşdı ki, Gürcüstanın mənafeyinə uyğun iş deyil. Gələcəkdə çalışmaq lazımdır ki, bu cür hallar təkrarlanmasın. Gürcüstan tərəfdən açıq şəkildə bəyan edilib ki, Azərbaycanla münasibətlərə zərbə vurmaq üçün heç bir addım atılmaz. Kimsə səhv edibse, onu islah etmək lazımdır. Gürcüstan çoxmillətli ölkədir. Burada millətlər arasında çoxdan formalaşan dostluq mühiti var. Gürcüstanda vəziyyətin gərginləşməsindən dövlət olaraq nə biz, nə də Azərbaycan qazandır. Bu gün bəzi xarici qüvvələrin Gürcüstanda gərginliyin olması marağındadır. Müəyyən xarici qüvvələrin oyununu oynamamalıyıq. Müxalifətdən olan insanların da səmimiyyətini bu məsələdə başa düşürəm. Aksiya keçirmək onların konstitusion hüququdur. İndi də sərbəst şəkildə toplaşsın sözlərini dedilər. Bizim

olduqları partiyanın iqtidarının işidir. Təəvvür edin ki, Tiflisdəki Ermənistan səfiri əli azərbaycanlıların qanına batın birinin büstünün açılışında iştirak edir. Əgər bundan dövlətin xəbəri yoxdursa, vay bu dövlətin halına. Demək, burada dövlət yoxdur. Parlamentdə də demişəm, bir daha deyirəm ki, bunun arxasında duran dövlət özüdür. Ermənilərə heç nə demədilər, gözlərini yumdular. "Gürcü Arzusu"nun deputatları gedib orada qırmızı lent kəsdi. Azərbaycanlılar etiraz edəndən sonra mövqelər səslənməyə başladı. Dövlət rəsmisinin sözləri bu oldu ki, Azərbaycanla diplomatik yolla bu məsələni həll edəcəyik. Təəvvür edin ki, büstün sökülməsi ilə bağlı bir kəlmə belə söz keçmədi. Azərbaycanın ən böyük investisiyası burada var. İki ölkə də strateji tərəfdaşdır. Qısa bir vaxtda o abidə sökülməlidir. Açıq, nələrinə dəyişəcəyinə ümid etməm. Saxta profillərdə dövlətin adından statuslar yazmağa başladılar. Dövlət bu və digər saxta saytlar vasitəsilə vaxt udmaq istəyir. Hökumətin büstü sökmək fikri yoxdur. Bizdə məlumat var idi ki, bizim aksiyadan sonra ermənilər də büst önündə aksiya keçirmək istəyiblər. 20 Yanvar faciəsi günü, dünya azərbaycanlıları bu faciəni qeyd etdiyi bir vaxtda "Gürcü Arzusu" bizlərə sürpriz etdi. Prezident seçkilərində biz azərbaycanlılardan 70% səs aldıq. Seçkilərdən sonra Salome Zurabişvili azərbaycanlılardan qısaq almağa başlayıb. Büstün qoyulması daha çox bu səbəbdəndir. Azərbaycan dövlətindən məsələ ilə bağlı mövqə gözləyirik. Biz bu məsələni bu yerdə qoymayacağıq. Bütün dünyadakı azərbaycanlılar bu məsələ ilə bağlı kütləvi şəkildə aksiyalar keçirməlidir".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

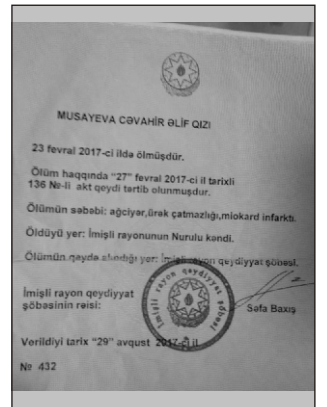
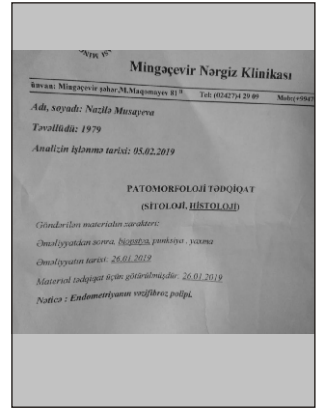
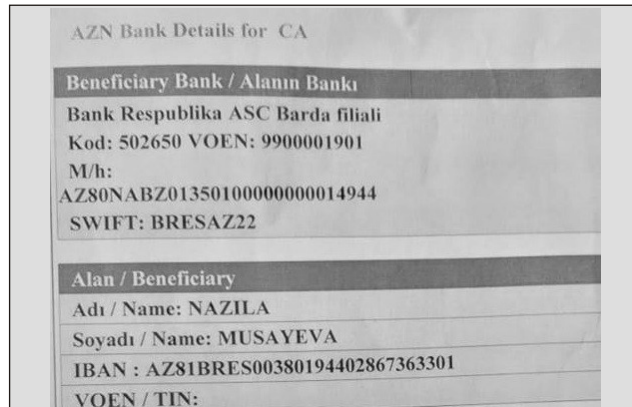
Bərdə şəhər sakini, 1979-cu il təvəllüdü Nazilə Musayeva yeganə övladı, 9 yaşlı Ülvi Musayevlə birgə küçələrdə qalıb. Ən acınacaqlısı isə odur ki, ananın ciddi sağlıq problemləri var.

İki gözündən əlil olan qadın həm Hepatit B xəstəliyindən, həm də ginekoloji onkologiyadan əziyyət çəkir, uşaqlığında yaranmış şiş onu günbəgün ölmə aparır. Xəstə canı ilə süpürgeçilik edib çörək pulu qazanan və uzun müddətdir şəhərin parklarında gecələyən bu ana-balanın həyatını xeyirxah insanlar ictimailəşdirərək onlara kömək etməyə çalışırlar. Jurnalist Xəyyam Salmanzadə və xeyirxah insan Allahyar Eyubovun dəstəyi ilə Ülvi Ramiz Musayev adına Bərdə Şəhər İnkülviz Təhsil Komponentli tam orta məktəbə yerləşdirilib. Ana isə bir yardımseverin dəstəyi ilə ev şəraitində müəyyən müalicə alsada, artıq yataq xəstəsidir və təcili tibbi müdaxiləyə ehtiyacı var. Çoxlu qan itirən qadına hazırda müvəqqəti önləyici iynələr vurulur. Bakıya xəstəxanaya gətirilməsi və orada xərclərinin qarşılanması, eyni zamanda bu müddətdə uşağın da himayə edilməsi üçün xeyli maddi yardıma ehtiyacı var.

Nazilə Musayevanın həyat hekayəsi, onun küçələrdə qalmasına səbəb olan faktlar da ürək ağrıdır. Bir qız düşünün ki, heç bir valideyni, qohumu, tanış yoxdur və internat evində böyüyüb. Daha sonra övladı olmayan bir ailə, İmişli rayonu, Nurulu kənd sakini Musayev Əzulla Xanbaba oğlu onu övladlığa götürüb, lakin övladı kimi yox, qul kimi davranıb. Evdə xidmətçi yerinə işlədib, qonşuların evinə xidmətçiliyə göndərib. Bu insanlar öldükdə isə evini, torpağını öz qohumlarına vəsiyyət edib, ona heç bir pay vermədən kimsəsiz qoyublar. Naziləni daha sonra ailəli bir adamla qeyri-rəsmi nikaha məcbur ediblər. Bu nikahdan Ülvi adlı bir övladı dünyaya gəlib. Ülvi isə içine doğulduğu bu çətin həyatın ağır zərbəsini ömrünün ilk günündə alıb. Kimsəsiz ailənin doğum

Küçələrdə kimsəsiz qalan ana-bala - yadım etməsək, onları ölüm ayıra bilər

Həyatı üzünə gülməyən, kimsəsiz qadının ciddi müalicəyə və köməyə ehtiyacı var

xərclərini qarşılamaq üçün pulu olmadığından uşağı bir müddət xəstəxanada girov saxlayıblar. Qeyri-rəsmi ailə qurduğu şəxs isə uşaq dünyaya gəldikdən sonra onu tərk edib. Səbəb isə Nazilənin Hepatit B xəstəliyinə tutulması və uşaqlığında onkoloji xəstəliyin yaranması olub. Qadında yaddaş problemi də var. Hazırda uşağının atasının harada olması ilə bağlı da məlu-

mat yoxdur. Daha sonra xəstə halda süpürgeçi işləməklə çörək pulu qazanan Nazilə evsiz-eşiksiz olduğundan oğlu ilə birlikdə parklarda gecələməli olub. İndi Ülvi min bir əziyyətlə böyüdü, anası həyatda qalmaq üçün onkoloji xəstəliklə mübarizə aparır. Bir-birinə hədfətə bağlı olan və həyatda başqa kimsələri olmayan bu ana-balanı ölüm ayıra bilər.

Nazilənin vəziyyəti ilə bağlı bizə məlumat verən, ona yardımçı olmağa çalışan xeyirxah insan Allahyar Eyubov dövlət qurumlarından yardım istəyir: "Bu qadın təcili şəkildə xəstəxanaya yerləşdirilməlidir. Həm özəl, həm də normal dövlət xəstəxanalarında müalicə və əməliyyat üçün kifayət qədər vəsait tələb olunur. Qadın həm də ağır dərəcəli Hepatit B xəstəsidir, ona görə və-

ziyyəti lap pisdür. Uşaq da anasına o qədər bağlıdır ki, bir dəqiqə ayrı qala bilmir. Həyatda başqa kimsəsi olmayan, çox məhrumiyətlər gördən bu ana-balanı bir-birindən ayırmaq mümkün deyil. Ülvi həddindən artıq ağıllı uşaqdır, anlayışla qarşılayıb gözləyər. Onu biz özümüz də müəyyən qədər saxlaya bilərik. Hazırda ən ciddi məsələ Nazilənin həyatda qalmasıdır. Bunun üçün

Səhiyyə Nazirliyindən bu anaya dəstək olmasını istəyirik. Həmçinin ailənin sosial problemlərini həlli üçün Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinə də müraciət edəcəyik".

Qeyd edək ki, ailəyə yardım üçün Bank Respublikada Nazilə Musayevanın adına hesab da açılıb.

□ **Nərgiz LİFTİYEVA, Musavat.com**

Qorxunc qrip virusu dünyanı bürüyüb: Azərbaycana təhlükə varmı...

Rəsmi qurumlar ölkəmizdə "donuz qripi" olmadığını deyir; **həkim:** "Əgər virus varsa, bunu açıq şəkildə deyib, xalqı maarifləndirmək lazımdır"

Dünyanı qrip virusu cənginə alıb. Konkret olaraq bir çox ölkələr bunun adını A (H1N1) "donuz qripi" qoymasalar da qrip virusunun yayıldığını etiraf edirlər.

Son günlərdə yayılan məlumatlara görə, Fransanın bütün regionlarını bürümüş qrip epidemiyasından 2018-ci ilin oktyabrından etibarən 1100 nəfər dünyasını dəyişib.

Təcili yardıma müraciət edən 12 min pasiyentdən 1800-ü artıq xəstəxanalara yerləşdirilib.

Xəstəxanaya yerləşdirilənlərin 43%-i 75 yaşlı, 15%-i isə 5 yaşadək olan xəstələrdir. Səhiyyə Nazirliyi epidemiyanın pik həddə çatmadığını bildirib.

Son günlərin xəbərinə görə, qrip virusu Rusiyanın da artıq 43 regionunu bürüyüb. Xəstəliyin yayılması barədə son məlumatlar "Rospotrebnadzor" da səsləndirilib. Qurumun məlumatına görə, bu gün xəstəliyə yoluxanların sayının artması səbəbindən Samara vilayətində və Kirovda məktəblər bağlanıb, Şimali Osetiyada və Xanti-Mansiysk mahalında karantin müddəti daha bir həftə uzadı.

dılıb. Bryanski, Voronej və Tomsk vilayətinin tibb və təhsil müəssisələrində xüsusi rejim tətbiq olunub. "Rospotrebnadzor"un başçısı Anna Popova bildirib ki, hazırda Rusiyanın bütün ərazisi üzrə 2,5 min məktəb və təxminən min uşaq bağçasının fəaliyyəti müvəqqəti dayandırılıb. Məlumatlara əsasən, ötən həftə virus infeksiyaları və qrip ölkənin bir sıra regionlarını əhatə edib. Xəstəlik təkcə şimalda yayılmayıb. Belə ki, Stavropolda he-

kimə yardım üçün 7 mindən artıq insan müraciət edib. Bildirilir ki, Moskvada xəstəliyə yoluxma dərəcəsi hələ ki epidemiyaya həddindən təxminən 20 faiz aşağıdır.

Yunanıstanda da "donuz qripi" epidemiyası ilin əvvəlindən bəri 39 nəfərin həyatına son qoyub. İnformasiyanı Yunanıstanın Xəstəliklərə Nəzarət və Profilaktika Milli Mərkəzi ictimailəşdirib.

Təkcə ötən həftə A (H1N1) virusu 20 nəfərin ölümünə səbəb olub. Bu xəstəliklə bağlı 200 nəfər xəstəxanaya yerləşdirilib. Onların

bir çoxu reanimasiya şöbəsində ölümlə qarşıdır.

Letal sonluq (ölüm) adətən peyvənd olunmamış insanlarda qeydə alınır. Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının Avropa bürosunun məlumatına görə, qrip viruslarına yoluxma hallarının çoxalması Avropanın 26 ölkəsində qeydə alınıb.

Dünya üzrə ən böyük qrip epidemiyası Yaponiyada qeydə alınıb. Bu ölkədə son aylar ərzində 2,2 milyon nəfər qripə tutulub.

Ukraynada isə vəziyyət daha kritiktir. Epidemiyaya səbəbindən artıq Kiyevdə məktəblər və bağçalar bağlanıb.

Azərbaycanda da "donuz qripi" adlandırılmasa belə, qrip virusu geniş yayılıb. Rəsmi qurumlar bildirirlər ki, Azərbaycanda "donuz qripi" adlandırılan virus yoxdur. Lakin 1-ci kurs tələbəsi Nərdanə Tağızadənin, idmançı Xəmis Məmmədovun "donuz qripi"ndən ölümü ilə bağlı məlumatlar dolaşdı. Rəsmi qurumlar bu faktı təsdiq etmədilər.

Həkim Hüseyn Mehdiyev "Yeni Müsavat"a bildirib ki, xəstəliyi gizlətmək sonradan problemlərə yol açar bilər:

"Avropa ölkələrində vəziyyət bu səviyyədədirsə, indiki MDB ölkələri arasında məntiqlə durum daha acınacaqlıdır. Çünki Avropada profilaktik tədbirlər, diaqnostika olunur. Son dövrlər MDB ölkələrində diaqnozlar bir qədər fərqli formada qoyulur. Hansısa xəstəlik aşkarlanan zaman belə, kimsə vəzifədən getməsin deyər, xəstəliklər gizlədir. Məsələn, Xəmis Məmmədovun ölümü bir həkim kimi mənim üçün də qərarlıq qaldı. Bu adam idmançı idi və deməli, orqanizmi sağlam idi. Xəmis pnevmoniyadan ölə bilirdi. Ancaq bir məsələ var ki, bütün virus xəstəliklərinin sonu pnevmoniyaya gətirib çıxarır ki, nəticədə ölüm baş verir. Çünki artıq həmin xəstəni müalicə etmək mümkün olmur. İlk növbədə dəqiq diaqnoz qoymaq lazımdır. Əgər ölkədə "donuz qripi" varsa, bunu açıq şəkildə deyib, xalqı maarifləndirmək lazımdır ki, nə etsinlər. Əgər kimsə qızdırma varsa, dərhal həkimə müraciət etsin. Eləcə də sərhədlərdən keçən qızdırmalı, qızdırmasız insanların hamısı yoxlanmalıdır. Rayonlarda, mərkəzlərdə müvafiq laboratoriyalar yaradılmalıdır

ki, insanlar müayinə edilsin və virusun dəqiq adı açıqlansın. Xəstədə qızdırma olanda müəyyən qızdırma salan dərmanlardan istifadə edilir. Ancaq sonra qədər müalicə aparılmadıq üçün ağırlaşma baş verir. Əslində qızdırmanı salmaq da doğru hal deyil. Əgər Gürcüstanda, Rusiyada bu cür xəstəliklər yayılıbsa, artıq bu, bizim üçün SOS siqnalıdır. Dərhal laboratoriyaları işə salıb, fəaliyyətə keçmək lazımdır. Bu işə bir qədər ciddi yanaşılsa, az itki ilə çıxarıla bilər. Ancaq virus varsa və gizlədirilsə, itki də çox olacaqdır. Hər şey aşkar olmalıdır və gündəlik müvafiq orqanlar məlumatlar açıqlamalıdır".

H. Mehdiyev bildirib ki, Nərdanə Tağızadənin də ölümü müəmmaldır:

□ **Əli RAİS, "Yeni Müsavat"**

Azərbaycanda vəzifədən çıxarılan bir sıra yüksək vəzifəli sabiq məmurların var-dövləti, gözqamaşdıran sərvətləri haqda məlumatlar yeni deyil. İllərdir ki, ölkə mətbuatında bu haqda yazılar dərc olunur, xəbərlər tirajlanır. Sabiqlərin əksəriyyəti məhz vəzifədə olduqları illərdə varlanıb, biznes imperiyası qurublar. Bu gün vəzifələrini itirənlər də, dövləti talamaqla əldə etdikləri mal-mülklərinin böyük əksəriyyətini qoruyub saxlaya biliblər. Dünyanın dörd bir tərəfində gəlir gətirən obyektləri, hotelləri, ticarət mərkəzləri bu gün də var.

Aydın ki, sabiqlərin biznesinin əsasını büdcədən tələpən milyardlar təşkil edir. İlk kapital xalqdan oğurlanan vəsaitlə təşkil olunub, doymadan yeyiblər, xaricə transfer ediblər. Bu gün də şad-xürrəm yaşayırlar.

Sabiq nəqliyyat naziri Ziya Məmmədov, onun qudası - sabiq kənd təsərrüfatı naziri Heydər Əsədov, keçmiş milli təhlükəsizlik naziri Eldar Mahmudov, sabiq vergilər naziri Fazil Məmmədov, sabiq müdafiə naziri Səfər Əbiyev, keçmiş ekologiya naziri Hüseynqulu Bağırov və başqalarının büdcədən çırpışdırdıqlarının "sərhədləri" son dərəcə genişdir. Ziya Məmmədovun, Heydər Əsədovun əsasən Türkiyədə böyük biznesləri, hotelləri, tekstil fabrikləri, Fazil Məmmədovun, Hüseynqulu Bağırovun, Səfər Əbiyevin Avropa ölkələrində hotelləri, zavodları, Eldar Mahmudovun, onun həbsdə olan qudası Cahangir Hacıyevin Böyük Britaniyada şirkətləri haqda bu günə qədər məlumatlar yayılıb, təkzib edilməyib. Sabiqlərin bizneslərinə dair reyestrərdən çıxarışların surətləri belə həmin yazılara əlavə olunub. Mətbuatda sabiq məmurların varidatları haqda məlumatlardakı rəqəmləri üst-üstə gəlsək, bir neçə 10 milyard aşan rəqəmlər ortaya çıxar.

Tanınmış vəkil Əsabəli Mustafayev "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, işdən çıxarılan məmurların əmlaklarının əllərindən alınması mümkündür: "Biz də eşidirik ki, sabiq məmurlar xaricdə özlərinə mal-mülk alır, ölkədən pulları çıxarıb xaricə daşıyırlar. Bu məlumatlar yoxlanılmalı, ictimaiyyətə bu haqda xəbər verilməlidir. İctimaiyyət bu məlumatların əldə olunmasında çox maraqlıdır. Çünki bu, xalqın puludur, mənimsənilib, yeyilib, xaricə daşınıb. Burada müvafiq hakimiyyət orqanlarının məsuliyyəti var. Əhaliyə ilkin olaraq məlumatlar verilməli, araşdırma aparılıb-apanılması deyilməlidir. Pulların xaricdən geri qaytarılması üçün addımlar atılmalıdır. Həmin pullarla xalqın qaz, işıq, su və s. kommunal xərcləri, tibb xərcləri, kredit borcları və bu kimi çoxsaylı problemlərini həll etmək mümkündür. Elə ölkə daxilində də sabiq nazirlərin qiyməti milyonlarla ölçülən mülkləri var.

Sabiq nazirlərin mənimsədiyi milyardların

"milliləşdirilməsi" yenidən gündəmdə - ilginclik təklif

Əsabəli Mustafayev: "Pulların xaricdən geri qaytarılması üçün addımlar atılmalıdır"

Natiq Cəfəri: "Dövlət məhkəmələri vasitəsilə keçmiş nazirlərin əmlaklarını müsadirə edib, banklara təhvil verər, 1 milyard 700 milyon manat problemlə krediti bağlaya bilər"

Ziya Məmmədov

Heydər Əsədov

Eldar Mahmudov

Onların mülklərinin əllərindən alınması çox yaxşı olardı, amma bir şərtlə ki, həmin mülklər qanunla alınmalı və hərəcə satılıb pullar büdcəyə qaytarılmalıdır. Məmurların xaricdəki əmlakları üzərinə həbs qoyulması da çox asan məsələdir".

Əsabəli Mustafayev deyir ki, hazırda Londonda Azərbaycan ictimaiyyətinin diqqət mərkəzində olan bir məhkəmə çəkişməsi davam edir. Söhbət Eldar Mahmudovun qudası Zahirə Hacıyevanın Londonda istintaqa cəlb edilməsindən gedir: "Aydın ki, həmin əmlaklar, xərclədiyi pullar Zahirə Hacıyevanın özünün olsaydı, o, məhkəmədə dərhal bu haqda ifadə verib mənşəyini göstərə bilərdi. Amma xanım Hacıyeva aylardır ki, məhkəməyə xərclədiyi pullarla bağlı sənəd təqdim edə bilmir. Azərbaycanda onun həyat yoldaşı Cahangir Hacıyevə qarşı da olduqca ciddi ittihamlar var. Söhbət 4 milyard 700 milyon manat pulun mənimsənilməsindən gedir. Belə bir vaxtda Zahirə Hacıyevanın Londonda 10 il ərzində xərclədiyi milyonlarla dolların mənəbəyi hansı biznes ola bilər? Azərbaycan dövləti onların Londondakı əmlaklarına həbs qoyulub satılmasını və pulların dövlət büdcəsinə qaytarılmasını tələb edə bilər. Bunun üçün hüquqi mexanizm mövcuddur. Digər məmurlarla bağlı da eyni addımlar atılmalıdır. Birincisi, məhkəmə hökmü ilə göstərilməlidir ki, həmin məmurların əmlakı müsadirə olunsun. Müsadirə barədə məhkəmə hökmü olandan sonra qanun yol verir ki, həmin əmlaklar satılmaq üçün hərəcə çıxarılsın. Hərəcə satıldıqdan sonra əldə edilən vəsait dövlət büdcəsinə yönləndirilir. Dövlət bü-

cesindən xalqın problemlərinin həlli üçün həmin vəsaitlər ayrılmalıdır".

Hüquqşünas deyir ki, bəzən dövlət əmlakını, vəsaitlərini talamış məmurların öz adına demək olar ki, rəsmi heç bir əmlak olmur: "Bakıda "Trump Tower" tikiləndə hamı bildirdi ki, hoteli tikən Ziya Məmmədovdur. Bu gün həmin hoteli Ziya Məmmədovdan almaq üçün uzağa getmək lazım deyil. Oğlu Anar Məmmədovun Trampin şirkətinə addan istifadə üçün ödədiyi pulun məbləği ilə bağlı məlumatlar var. Trampin şirkətinə sorğu verilir və cavab alınır. Bundan sonra digər hüquqi addımlar atılır və bu və ya digər obyektin kimə məxsus olması təsbit olunur. Yəni çox ciddi istintaq aparmadan belə sabiq nazirlərin mal-mülkləri haqda məlumat toplayıb həmin əmlakların xalqa qaytarılması istiqamətində addımlar atıla bilər".

Əsabəli Mustafayev deyir ki, hökumətin belə məsələlərə diqqət etməsi vacibdir: "Bu pullar xalqdır. Bakıtrafi kəndlərdə, rayonlarda xalq qaz-ışığı pulunu ödəyə bilmir. Sabiq nazirlərin ətrafı 5 min dollarlıq şampən içir, ən bahalı maşınlarda gəzir, pulları sağa-sola səpələməklə məşğulduurlar. Həmin xərclənən pullar Azərbaycan xalqının kisəsindən - dövlət büdcəsindən oğurlanıb. Bu gün Azərbaycanda heç bir nazir gəlir deklarasiyası vermir. Gəlir deklarasiyası yoxdursa, hər gün bir əmlak alan nazirə də demək olmur ki, ay balam, axı sənənin məvacibin 2 min manatdır, sən 10 milyonluq mülkü hansı hesabdan alırsan? 100-200 min manatlıq maşınları əlcək kimi hansı hesabdan dəyişirsən? Məmurlar deklarasiya versələr, məlum olacaq ki, illik gəlir-

ləri heç 20 min dolları aşmır, amma illik xərcləri azı 2 milyon dolları aşır".

Hüquqşünas bu addımların tezliklə atılmasının vacib olduğunu da vurğulayıb.

İqtisadçı ekspert Natiq Cəfəri deyir ki, sabiq məmurların əmlaklarının, mal-mülklərinin "milliləşdirilməsi" olduqca vacib məsələdir: "Azərbaycanda yerli məhkəmələrin qərarları yetərlidir ki, belə əmlaklar müsadirə olunsun və auksion vasitəsilə satılıb problemlə kreditlərə, bir çox digər sosial məsələlərə xərclənsin. Amma ölkədən çıxarılan vəsaitlərlə bağlı vəziyyət bir qədər qəlizdir. Bu istiqamətdə çox ciddi iş aparılmalıdır, dövlətin dəstəyi ilə xüsusi hüquqşünaslar qrupunun yaradılmasına ehtiyac var. Həmin qrup beynəlxalq məhkəmələrdə iddialar qaldırmalı, beynəlxalq hüquq çərçivəsində müvafiq məhkəmə qərarlarının verilməsinə nail olunmalıdır".

Natiq Cəfəri deyir ki, bu gün vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği 1 milyard 700 milyon manatdır. Kredit alanlar arasında imkansızlıq ucbatından borcunu ödəyə bilməyənlərin sayı kifayət qədərdir: "Bu adamlar Azərbaycan vətəndaşlarıdır, hansılar ki, dollarla kredit götürüblər, 2 devalvasiyadan sonra həmin borcları ödəyə bilməyiblər. Dövlət məhkəmələri vasitəsilə sabiq nazirlərin əmlaklarını müsadirə edib, banklara təhvil verər, 1 milyard 700 milyon manat problemlə krediti bağlaya bilər".

Natiq Cəfəri deyir ki, keçmiş məmurların məhkəmələrə çıxarıldıqda şantajla keçə biləcəkləri də göz altına alınmalıdır: "Məhkəməyə çıxarılanda məmur deyər ki, vəsaitləri oğurlayanda ona nəzarət etmə-

yiblər, təkbəşinə etməyib. Yerli məhkəmələrdə belə şantajlara əhəmiyyət verilmədən bu proses mütləq gerçəkləşdirilməlidir. Bu, Azərbaycanda korrupsiyanın kökünü kəsmək üçün olduqca vacib qərar ola bilər".

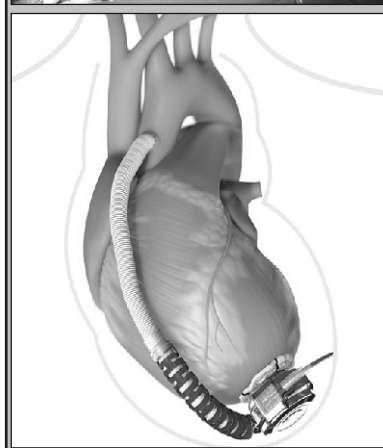
Natiq Cəfəri adları sadalanan nazirlərin əmlaklarının müsadirəsindən əldə ediləcək məbləğlərin 1 milyard 700 milyon manatı dəfələrlə üstələyəcəyini deyir: "Çox böyük məbləğdə vəsaitləri bu yolla

büdcəyə qaytarmaq, xalqın problemlərinə xərcləmək olar. Araşdırmalar, məhkəmə qərarları da mütləq olmalıdır ki, bu gün də vəzifədə olan, həmin oğurluqlara "göz yuman" şəxslər də müəyyən edilərək cəzalandırılsınlar. Cəza mühiti olmalıdır ki, başqa məmurlar bir daha xalqın cibinə girmək, büdcəni talamaq haqda düşünməsinlər".

□ E.MƏMMƏDLİYEV,
"Yeni Müsavat"

Azərbaycanda daha bir xəstəyə süni ürək köçürüldü

Azərbaycanda daha bir xəstəyə süni ürək köçürüldü.

Musavat.com xəbər verir ki, Səhiyyə Nazirliyinin saytının yaydığı məlumata görə, Respublika Müalicəvi Diaqnostika Mərkəzində (RMDM) 2019-cu il fevralın 3-də ağır ürək və ağciyər çatışmazlığı diaqnozu təyin edilmiş xəstəyə yüksək ixtisaslı ürək-damar cərrahı Anar Əmrax və komandası tərəfindən süni ürək implantasiyası (çəkisi 160 qram olan dünyanın ən kiçik süni ürəyi - HeartWare) uğurla həyata keçirilib: "Azərbaycanda və bir sıra xarici ölkələrdə dəfələrlə müalicə alan və ağır vəziyyətdə olan 55 yaşlı xəstə, nəhayət, Respublika Müalicəvi Diaqnostika Mərkəzinə müraciət edib. Kardioloqlar Abbasəli Abbasəliyev və Şahin Xəlilov tərəfindən maksimal tibbi müayinə aparıldıqdan sonra ürək-damar cərrahı Anar Əmrax və kardioloqlar tərəfindən qərara gəlinib ki, xəstənin tək ümidi ürək transplantasiyası və ya süni ürək implantasiyasıdır. Süni ürək xəstənin ehtiyacına uyğun olaraq, dəqiqədə 8-10 litrə qədər qanı bütün orqanlara ötürə bilər. Bu cihaz döş qəfəsinə, ürəyin zirvəsinə cərrahiyyə yolu ilə yerləşdirilir".

Qeyd edək ki, süni ürək implantasiyası olunmuş xəstələr sağlam insanlar kimi əməliyyatdan sonra normal həyat tərzinə dönmə bilirlər.

Azərbaycanda ilk süni ürək əməliyyatı isə 2013-cü ilin yanvar ayında, Mərkəzi Klinik Xəstəxanada həyata keçirilib. Həmin xəbəri bu linkdən oxuya bilərsiniz.

https://azertag.az/xeber/Azərbaycanda_ilk_defe_suni_urek_kochurulmesi_emeliyyati_ugurla_icra_edilmisdir-199787

□ Musavat.com

QK Qarabağ mitinqinə hazırlıqları davam etdirir

Taleh Əliyev: "Aksiyanın əvvəlkindən daha möhtəşəm keçəcəyinə əminəm"

Akif Nağı: "Hökumət bu aksiyanın baş tutmasında maraqlı olmalıdır"

Taleh Əliyev

Akif Nağı

Qarabağ Komitəsinin fevralın 16-da "Məhsul" stadionunda "Qarabağa azadlıq!" şüarı ilə keçirməyi planlaşdırdığı mitinqə sayılı günlər qalır. Komitənin Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinə ünvanladığı mitinq müraciətini rəsmi qurum hələ də cavablandırmayıb.

BŞİH-in son illərdə edilən mitinq müraciətlərinə əksər hallarda aksiyaya üç gün qalmış cavab verməsi onu düşünməyə əsas verir ki, Qarabağ Komitəsinə bu gün "hə" və ya "yox" deyilə bilər.

QK-nın dönmə sədri, Ümid Partiyasının sədr müavini Taleh Əliyev mitinqə icazə verilə biləcəyini düşünür: "Adətən bu tipli mitinqlərə icazə son üç gündə verilir. Ona görə də biz məcbur oluruq ki, o tarixi gözləyək və cavaba uyğun addımlarımızı ataq. Bundan öncə Qarabağ Komitəsinin ilk mitinq müraciətinə müsbət cavab verilib. Ötən il sentyabr ayının 29-da çoxsaylı insanların iştirakı ilə mitinq keçirildi. Ondan sonrakı iki mitinq müraciətimizə, təəssüflərsən, doğru və yerində olmayan, anlaşılmayan cavab verildi. Əslində dövlət və hökumətin Dağlıq Qarabağla bağlı apardığı iş və xalqın Qarabağ ətrafında gedən proseslərlə əlaqədar narahatlığını ifadə etməsi tamam başqa-başqa şeylərdir. Azərbaycan xalqının indiki halda Qarabağla bağlı meydanlarda olması çox vacibdir. Biz qərara almışıq ki, mitinq müraciətlərimizə mənfi cavab verilsə, yuxarı instansiyalara müraciət edək. Instansiyaları keçib bu işi Avropa Məhkəməsinə qədər aparmaq niyyətindəyik. Ola bilsin ki, bu mitinqimizə də oxşar cavab verilsin. Bilirsiniz ki, bu il Dağlıq Qarabağla bağlı danışıqlarda vasitəçilik prosesində Amerikanın aktivliyi müşahidə olunur. Hətta tam detalları mətbuata və ictimaiyyətə açıqlanmayan "Bolton planı"nın da söhbət gedir. Artıq işğal edilmiş ərazilərimizin sülh və ya müharibə yolu ilə azad edilməsi barədə qəti qərar verilməlidir. Qarabağ Komitəsi qanuni hüququndan istifadə edərək, meydanlara çıxıb Minsk Qrupuna və dünya birliyinə mesaj vermək istəyir ki, Azərbaycan xalqı heç bir halda dövlətimizin suverenliyini, ərazi bütövlüyünü pozacaq Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həll planına razı olmayacaq. Bunun üçün də mitinqə icazə verilməlidir. Bu mitinqin baş tutması, möhtəşəm alınması Azərbaycan diplomatiyasının aparılan danışıqlarda mövqeyini möhkəmləndirəcək. Bu baxımdan qısa zaman qalmasına baxmayaraq, mitinqə icazə veriləcəyinə və mitinqin əvvəlkilərdən daha möhtəşəm keçəcəyinə əminəm".

QK-nın təsisçilərindən olan, Qarabağ Azadlıq Təşkilatının sədri Akif Nağı hazırlıqların sürətlə getdiyini söylədi: "Mitinqə bağlı bütün istiqamətlərdə hazırlıq işlərimizi davam etdiririk. Sosial şəbəkələrdə baner və digər formalardan istifadə edirik. Bakıdakı fəalları, bölgələrdəki şöbələrimiz təbliğat aparırlar. İcazə məsələsi hələ aydın deyil, razılıq verilib-verilməyəcəyini göstərən hər hansı əlamət müşahidə olunmur. Bizim fikrimizə görə, icazə verilməlidir, çünki ermənilər fəallaşsınlar. Azərbaycana hərtərəfli təzyiq edirlər, hətta "xalqları sülhə hazırlamaq" formulunu da işə salıblar, bu iş üçün Azərbaycandan da bəzi "sülh qaşqaldaqları"ni işə cəlb ediblər. Ona görə də hakimiyyət bu təhlükəli meydlərə qarşı xalqın mövqeyinin bütün vasitələrlə, o cümlədən mitinqlərlə nümayiş etdirilməsində maraqlı olmalıdır. Biz belə başa düşürük. Digər tərəfdən, mitinqlərdə müəyyən təxribatların törədilməsi ehtimalları da yox deyil. Hakimiyyət hər iki xəttin mümkün nəticələrini hesablayıb qərar verməlidir. Bir məsələ hər kəs üçün aydın olmalıdır ki, biz mitinqlərə hazırlıq işimizi davamlı, permanent şəkildə aparırıq və aparacağıq. Mitinqə münasibət xalqın içərisində çox müsbətdir. İcazə verilərsə, mitinqdə kütləvi iştirak olacaq, əvvəlki mitinqimizdən bir neçə dəfə çox iştirakçı olacaq. Komitədə belə bir ümumi rəy oldu ki, partiya, təşkilat, fərdlərə ayrıca müraciət olmasın. Amma ayrı-ayrı komitə üzvləri bu və ya digər partiya rəhbərləri ilə fərdi söhbətlər edirlər. İlkin nəticələr müsbətdir".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Milli Məclisdə deputat yerlərinin sayının artırılması məsələsi əvvəllər bir neçə dəfə qaldırılırsa da, reallaşmayıb. Amma bu məsələ heç vaxt gündəmdən düşmür.

məyə say göstərilib: "Əhalinin sayı ilə deputat sayında proporsiyada fərq var. Ancaq bunun üçün ilk növbədə konstitusiyada dəyişiklik olmalıdır. İndiyə qədər konstitusiyaya edilən dəyişikliklərdə

rin yerinə yetirilməsi deputatların daha az yüklənməsinə təsirini göstərib. İndi parlamentlərarası əlaqələrin qurulması, parlament üzvlərinin beynəlxalq təşkilatlarda təmsil olunmasında daha geniş im-

var. Ona görə referendum olmalıdır. Gündəmdə bu məsələ yoxdur, belə dəyişiklik gözlənilmir. Əgər əhalinin sayına görə təmsilçilik azdırsa, deputat sayı artırıla bilər. Digər tərəfdən, internet dövrüdür, fərdi görüşlə-

Parlamentdə deputat yerlərinin sayı 150-yə çatdırıla bilər - iddia

Ona görə ki, əhali və seçici sayı Azərbaycanla müqayisədə xeyli az olan ölkələrin bir çoxunda parlamentlərin sayı ölkəmizlə müqayisədə çoxdur. Məsələn, Gürcüstan və Ermənistan əhalisinin sayı bizdən az olsa da, deputatları 150 nəfərdir.

Həmçinin əhali sayı ilə nisbətə böyük dövlətlərdə deputat sayı çoxdur. Türkiyə Böyük Millət Məclisində millət vəkili sayı 600 nəfərə yüksəlib. Bundan əvvəlki dövr üçün isə təmsil olunan millət vəkili sayı 550 nəfər olub.

125 nəfərlik parlamentin formalaşdırılmasına Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdiyi illərdə, əhalinin sayı 7 milyondan az olduğu dövrdə qərar verilib.

Belə iddia var ki, deputat yerlərinin artırılması hakimiyyət dairələrində də danışılır.

Bu iddia nə dərəcədə realdır? Qarşıdan gələn parlament seçkilərində bunu həyata keçirmək mümkündürmü?

Deputat Fəzail Ağamalı "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, zaman-zaman bu məsələ gündəmə gəlib, arqumentləşdiril-

Fəzail Ağamalı: "Əhalinin sayı ilə deputat sayında proporsiyada fərq var"
Musa Quliyev: "Konstitusiyaya düzəliş olunarsa..."
Fazil Mustafa: "Bunun bir mənası yoxdur"

bu təkliflər nəzərə alınmayıb. Amma gələcəkdə nəzərdən keçirilə bilər.

Mən də tərəfdarıyam ki, deputatların sayı əhalinin sayına uyğunlaşdırılsın, artırılınsın. Bu, həm də Milli Məclisin işinin təkmilləşməsinə, əhalinin hakimiyyətdə təmsilçilik imkanlarının güclənməsinə müsbət təsir edə bilər".

F. Ağamalının fikrincə, əvvəlki dövrlə müqayisədə deputatların işi yüngülləşib: "Prezidentin icra strukturları qarşısında qoyduğu vəzifələ-

kanlar açılıb. Seçicilərim yerli xarakter daşıyan məsələlər barədə nadir hallarda mənə müraciət edirlər. Çünki nazirliklər, komitələr, icra strukturları vətəndaşların sosial-iqtisadi problemlərinin həllinə daha çox diqqət yetirir".

Deputat Musa Quliyevin sözlərinə görə, konstitusiyada deputatların sayı 125 nəfər təsbit olunub: "Əgər konstitusiyaya düzəlişi olunarsa, bu məsələni müzakirə etmək olar. Qanunvericiliyə görə, 40 min vətəndaşın təşəbbüsü hüququ

rin çox, ya az olması problemi olmur. Deputatlar sosial şəbəkələrlə seçicilərlə əlaqə saxlayır".

Millət vəkili Fazil Mustafa isə deputat sayının artırılmasına heç bir zərurət görmür: "Bunun bir mənası yoxdur. Əgər say artırılırsa, əsaslandırılmalıdır ki, nəyə görə edilir, hansı problemlərin həllinə təsir edəcək. İndiki halda 125 nəfər deputat az deyil və işimizi də çətinləşdirmir".

□ **Emil SALAMOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Ağdamda 100-dək insan işdən azad olunub

Şikayətçi İlhamiz İsmayılov: "Nə iş təklif edirlər, nə də işsiz kimi qeydə alırlar"

Ağdam rayon Quzanlı qəsəbəsində yaşayan rayonun Baş Qərəvənd kəndindən məcburi köçkün İlhamiz İsmayılov rayon icra hakimiyyətindən şikayətçidir. Onun "Yeni Müsavat"a bildirdiyinə görə, 3 ildir işlədiyi rayon mənzil kommunal təsərrüfat birliyindəki elektrik mantlyorü vəzifəsindən azad edilib: "Bizlə hər 11 aydan bir yeni müqavilə imzalanırdı. Bu il köhnə müqavilənin müddəti bitib iki aydır, yenisini də imzalamırlar. Deyirlər, fonda pul yoxdur. Tək mən deyiləm, 100-ə yaxın işçini belə ediblər".

İsmayılovun dediyinə görə, işi Quzanlı qəsəbəsindəki yaşlılıqları suvaran nasoslara qulluq imiş: "Çox az sayda adam saxlayıblar, onlar da özlərinə yaxın olanları. Mənim övladımın biri Daun xəstəsidir,

həyat yoldaşım isə gözəndir. Beş nəfərlik ailə iki aydır iki əlilin müavinəti ilə dolanırdıq".

Maraqlıdır ki, İsmayılov işdən azad olunan kimi Ağdam rayon Məşğulluq Mərkəzinə

müraciət edib: "Dedim, heç olmasa işsiz qaldığım dövr üçün işsizlik müavinəti ala bilim. İki aydır müraciət etmişəm, onlardan da bir xəbər çıxmır. Nə iş təklif edirlər, nə də işsiz kimi qeydə alırlar".

Şikayətçi bildirir ki, rayon icra hakimiyyəti başçısının məsələdən xəbəri var: "Mümkün deyil ki, bir rayonun idarəsindən 100-ə yaxın adamı işdən çıxaralar, icra başçısının xəbəri olmasın..."

Əvvəllər İsmayılov Quzanlı qəsəbəsində evlərinin yaxınlığındakı 3-4 sotluq ərazidə əkin-biçimlə məşğul olub: "Az-çox əkin-biçir, ərzaqlarımızın bir hissəsini əldə edə bilirdik. İndi də deyirlər, orada qaçqınlar üçün yeni evlər tikiləcək, əkin-biçmək olmaz. Bəs mən ailəmi nə ilə dolandırım? Beş nəfər ailə üzvündən ikisinin əmək qabiliyyəti yoxdur, əlildir. Torpaq yox əkin becərməyə, iş yox. Mən bu əlləri nə ilə yedizdirim axı? Niyə işçiləri ixtisar edərkən ailələrin vəziyyətini nəzərə almırlar? Dövlət başçısı, hörmətli Mehriban xanım işçilərin kütləvi şəkildə işdən çıxarılmamasını dəfələrlə tapşırıblar. Amma bu tapşırıqların Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətinə aidliyi yoxdur, deyəsən..."

P.S. Məsələ ilə bağlı Ağdam Rayon İcra Hakimiyyətindən mövqə öyrənməyə çalışdıq, amma qurumun telefonlarına cavab verən olmadı.

□ **İqtisadiyyat şöbəsi,**
"Yeni Müsavat"

Son aylar Qarabağa dair danışıqlarda bir canlanma müşahidə edilsə də, yüksək səviyyəli ikitərəfli təmaslar artsa da, hələ ki real irəliləyişdən və ya nizamlama prosesində ciddi dönüşdən danışmaq mümkün deyil. Bunun əsas səbəbi Ermənistanın yeni rəhbərliyinin də indikdə Dağlıq Qarabağ məsələsində müstəqil qərarlar vermək imkanında olmamasıdır.

Şübhə yox ki, erməni baş nazir Nikol Paşinyan ən əvvəl bu səbəbdən Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimin birbaşa danışıqlara qoşulması üçün canfəşanlıq edir, "Qarabağın öz rəhbərliyi var, onlar erməni seçməyiblər" kimi absurd bəyanatlar səsləndirir. Yeni məsuliyyəti və yükü öz üzərindən atmağa çalışır. Halbuki Ermənistanın konfliktde iki əsas tərəfdən biri olduğu BMT Təhlükəsizlik Şurasının Dağlıq Qarabağa

dair 4 məlum qətnaməsində, eləcə də digər nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların (Avropa Parlamenti, AŞ PA, NATO, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, Qoşulmamaq Hərəkatı) sənədlərində əks olunub. Nə Nikol Paşinyan, nə də separatçı ünsürlər bu realığı gözdə tutub edə bilməzlər. Problem də ondadır ki, Ermənistan kimin rəhbərlik etməsindən asılı olmayaraq, bu ölkə hələ də müstəqil deyil. Ona görə Qarabağ məsələsində də

Müdafiə naziri Xocalı soyqırımını ilə bağlı tapşırıq verdi

Xocalı soyqırımının 27-ci ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycanın müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənovun tapşırığına əsasən Azərbaycan ordusunda silsilə tədbirlər keçiriləcək.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən məlumatlara görə, Əlahiddə Ümumqoşun Ordusu, birlik, birləşmə, hərbi hissə və xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində Xocalı soyqırımını ilə bağlı dəyirmi məsələləri, konfrans, toplantı və xüsusi məşğələlərin, kitab, foto və rəsm sərğisinin təşkili, Həzi Aslanov adına Mərkəzi, eləcə də Gəncə Qarnizonu Zabitlər evləri kollektivlərinin iştirakı ilə faciəyə həsr olunan ədəbi-bədii kompozisiya və tamaşaların, sənədli və bədii filmlərin nümayiş etdirilməsi nəzərdə tutulub.

Tədbirlərdə Xocalı soyqırımını qurbanlarının ailə üzvləri, hadisələrin iştirakçıları ilə şəxsi heyətin görüşlərinin təşkili, həmçinin vətənimizin azadlığı, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həyatlarını qurban verənlərin xatirəsinə ucaldılmış abidələrin ziyarət olunması planlaşdırılıb. Bundan əlavə, şəxsi heyət Bakı şəhərinin Xətai rayonunda, Goranboy rayon mərkəzində və Ağcakənd qəsəbəsində, eləcə də ölkənin digər şəhər və rayonlarında Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsinə ucaldılmış abidələri ziyarət edəcək. Fevralın 26-da saat 17.00-da Müdafiə Nazirliyinin tabeliyində olan bütün birlik, birləşmə, hərbi hissə, idarə, təşkilat və xüsusi təyinatlı təhsil müəssisələrində Xocalı soyqırımını qurbanlarının xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad ediləcək.

Azərbaycan bu il sülhə məcbur

etmə əməliyyatı keçirə bilər

Ölkəmizin artan hərbi gücü getdikcə böyük sülhün mühüm təminatçısı kimi ortaya çıxmaqdadır; **hərbi ekspert:** "Güclü ordusu olan dövlətlə gücsüz dövlət heç vaxt müharibə aparmaq istəməz..."

müstəqil qərar vermək imkanında deyil. Hansısa qərar ərəfəsində isə mütləq əsas havadanın, yeni Rusiyanın "ağzına" baxırlar. Görək Nikol Paşinyan bu tilsimi qıra biləcəkmi?

Belə vəziyyətdə Azərbaycanın görməli olduğu tək iş əlbəttə ki, sülh danışıqlarından imtina etməklə paralel, dost-müttəfiq ölkələr hesabına, yerli hərbi sənaye kompleksini inkişaf etdirmək hesabına özünün hərbi və döyüş potensialını günbəgün artırmaq, düşmən ölkə üzərində əzici iqtisadi və hərbi üstünlüyü daha da böyütməkdir. Xüsusən də hərbi üstünlük danışıqlar masası arxasında qarşı tərəfi konstruktiv mövqeyə kökləmək üçün mühüm amil hesab edilir. Azərbaycanın əzici hərbi üstünlüyünə əmin olan düşmən günün birində "daşı etəyindən tökmək" zorunda qalacaq.

Hələlikse, üzücü atəşkəs rejimi davam edir. Atəşkəs isə nə sülhdür, nə də müharibə. Bu, nə vaxtsa böyük sülhə və ya böyük savaşa çevriləcək bir anlayışdır. Üstəlik, təmas xəttində qarşı duran tərəflər arasında heç bir beynəlxalq ayırıcı qüvvə mövcud deyil. Vəziyyəti həssas edən, müharibəni hər an qaçılmaz edən həm də budur...

"Hazırda müharibə davam edir. Atəşkəs rejimi, sadəcə, müharibənin bir mərhələsidir. Əgər təmas xəttində çoxlu sayda hərbi hissələr üz-üzə durursa və hər gün atəşkəs rejimi pozulursa, deməli, hər an müharibə passiv fazadan aktiv fazaya keçə bilər". Bunu **azərbaycanlı hərbi ekspert, polkovnik Şair Ramaldanov** deyib.

Ona görə də onun sözlərinə görə, hazırda Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin inkişafı və silahlanması həm də müharibənin aktiv fazaya keçdiyi an ordumuzun öz qarşısına qoyduğu məqsədə qüsuruz nail olması üçündür (teleqraf.com). Şair Ramaldanov xatırladı ki, Azərbaycan ordusu bu yaxınlarda Ermənistanla sərhədin bir hissəsini Sərhəd Xidmətinə təhvil verib və həmin ərazidə bu qurum dövlət sərhədlərini mühafizə edir. Onun fikrincə, bunu da yuxarıda qeyd edilən prosesin davamı kimi qəbul etmək olar.

Hərbi ekspertə görə, hələlik Ermənistanın yeni hakimiyyəti konfliktli sülh vasitəsilə həll etmək imkanında olmasa da, getdikcə işğalçı ölkədə problemin sülh yolu ilə həlli tərəfdarları çoxalır. "Erməni cəmiyyətində anlayışlar ki, Ermənistan meqa-iqtisadi layihələrdən kənardan qalıb və özlərinin imkanı yoxdur ki, Dağlıq Qarabağa investisiya

qoysunlar. Beləcə, Qarabağ zəif iqtisadiyyatı olan ölkə üçün əlavə yüküdür, - deyər o qeyd edib.

Ancaq buna rəğmən, o, Ermənistanı da silahlandırmaq qüvvələrinə olmasına da diqqət çəkib: "Amma realıq odur ki, Azərbaycan regionda güc sahibidir. Azərbaycan ordusu nə qədər güclü olsa və düşmən bizim ordumuzun gücünü qiymətləndirib hiss etsə, konfliktin masa arxasında həlli variantına meyl edəcəklər. Güclü dövlətlə, güclü silahlı qüvvələri olan dövlətlə gücsüz dövlət heç vaxt müharibə aparmaq istəməz. Tarixdə belə faktlar var. Bu mənada Azərbaycan Ordusunun inkişafı və silahlandırılması gələcəkdə düşməni sülhə gətirmək baxımından da əhəmiyyətlidir".

Buna siyasi və diplomatik dildə hərbi güclə təhdid deyirlər. Başqa sözlə, Azərbaycanın artmaqda olan hərbi gücü getdikcə daha çox sülhə məcbur etmə faktoru kimi ortaya çıxmaqdadır. Sülhlə bağlı daha çox ümidlərin bağlandığı 2019-cu ildə məhz hərbi faktor heç vaxt olmadığı qədər önəm kəsb edəcək, önə çıxacaq. Hətta Azərbaycan bu il 2016-cı ilin 4 günlük aprel müharibəsini daha geniş miqyasda təkrarlayıb, düşməni sülhə məcbur etmə əməliyyatı keçir-

rə bilər. Bu hüququ ona hər şeydən öncə yuxarıda adları çəkilən beynəlxalq təşkilatların hələ də qüvvədə olan qərar və qətnamələri, bütövlükdə beynəlxalq hüquq, həmçinin Ermənistanın özünün də səs verdiyi BMT Nizamnaməsi verir.

Ümid edək ki, heç olmasa, Ermənistanın yeni rəhbərliyi bu realığı ciddiylə alıb, Qarabağ məsələsində inkarçı və absurd mövqedən, "dəvəquşu" siyasətindən uzaqlaşsın. Bu ümid ən əvvəl ondan qaynaqlanır ki, Paşinyan hər nəcə olmasa, keçmiş "səhra komandiri"lərdən deyil və səmimi şəkildə öz xalqının yaxşı günə çıxmasını istəyir. Üstəlik, o, öz sələflərinin son 20 ildəki inkarçı və radikal mövqeyi nəticəsində Ermənistanın hansı vəziyyətə gəlib çıxdığını da gözəl bilir.

Bu vəziyyətdən yeganə çıxış yolu qonşu Azərbaycan və Türkiyə ilə bacarıqca tez anlaşıb blokada vəziyyətindən çıxmaqdır. Yolu bəlli. Bunu indi tək biz demirik. ABŞ-ın və Avropa Birliyinin yüksək çinli rəsmiləri də neçə vaxtdır Paşinyana eyni xatırlatmanı edir, Ermənistan böyük sərmayələrin yalnız bundan sonra yatırılıb biləcəyinə açıq işarə vururlar. Hətta Rusiyadan da bu yöndə çağırışlar səslənir. Necə deyərlər, suda boğulana köməyi ilk növbədə suda boğulanın özü eləməlidir...

Uyğur xalq aşığı Əbdürrəhim Heyitin ölüm xəbərləri Çin və Türkiyə arasında böhrana səbəb ola bilər. Ötən həftə Türkiyə mediasında Əbdürrəhim Heyitin ölüm xəbərləri yayılıb. Xəbərlərdə bildirilir ki, aşiq Heyit Çin hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən həbs olunub və 8 il azadlıqdan məhrum edilib. Ötən həftə isə gözənlilmədən həbsxanada vəfat edib.

Bu xəbərlərin mediaya yol tapmasından sonra Türkiyə XİN münasibət bildirib. XİN sözcüsü Hami Aksoyun yaydığı yazılı açıqlamada bildirilir ki, bəstələdiyi bir musiqiyə görə 8 il azadlıqdan məhrum olunan Əbdürrəhim Heyitin cəzasının ikinci ilində həbsxanada vəfat etməsi ilə bağlı məlumat əldə ediblər. Eyni zamanda açıqlamada son iki ildə Sincan Uyğur Muxtar Vilayəti ərazisindəki uyğur və digər müsəlman camaatlara qarşı təzyiqlər daha da artıb. Türkiyə XİN Çin hakimiyyətinin türklərin haqlarına ehtiram göstərilməsi və topla- ma düşərgələrinin qapadılması çağırışı edib.

Bazar günü yayılan bu açıqlamaya Çindən dərhal reaksiya gəlib. Əvvəlcə Çinin Ankaradakı səfirinin internet saytında yaydığı açıqlamada Türkiyə XİN-in sözcüsünün açıqlamasının "tamamilə həqiqətdən uzaq" olduğu və Çin tərəfinin bunu təkbiz etdiyi bildirilir.

Axşam saatlarında isə Çin dövlət radiosu "CRI"-nin türk dili redaksiyası Əbdürrəhim Heyitin videosunu yayıb. Videoda özünü Heyit kimi təqdim edən şəxs açıqlamanı fevralın 10-da verdiyini bildirir. Həmçinin vəziyyətinin yaxşı olduğunu, "milli qanunları pozduğu üçün saxlanıldığını və hazırda istintaq altında olduğunu, təzyiqlər məruz qalmadığını" bildirir.

Uyğur məsələsi Çin üçün ciddi sınağa çevrilir

Əbdürrəhim Heyit ətrafında baş verənlərin arxasında dayanan səbəblər

Görüntü Türkiyədə yayılan ölüm xəbərlərini təkbiz etsə də, bəzi uyğur təşkilatları videoya şübhə ilə yanaşır. ABŞ-da yerləşən Uyğur İnsan Haqları Layihəsinin sədri Nuri Türkel BBC-yə verdiyi açıqlamada bildirib ki, videoda bəzi elementlər şübhə doğurub. Eyni zamanda o, Çin hökumətinin məhz təzyiqlərdən sonra açıqlama verməsini Pekinin beynəlxalq ictimaiyyətin təzyiqlərini nəzərə alması kimi qiymətləndirib. O, Çindəki texnoloji imkanlar sayəsində saxta video yaradıla biləcəyini bildirib. Beynəlxalq Amnistiya Təş-

kilatı isə Heyitin ölümündən narahatlığını bildiren açıqlama yayıb, eyni zamanda Çin hökumətini uyğurların vəziyyəti, eləcə də Heyitin həbsxanadakı durumu barədə ətraflı məlumat verməyə çağırır.

Qeyd edək ki, BMT-nin məlumatına görə, Çin hökuməti 1 milyona yaxın uyğuru "Terrorizmlə mübarizə2" adı altında zorla xüsusi düşərgələrə yerləşdirib. Pekin isə uyğurların "yenidən təlim" üçün düşərgələrə yerləşdirilməsi xəbərini təkbiz edir. Düşərgələrdə, sadəcə, radikal islamçıların olduğunu bildirir.

İddialara görə, 2016-cı ildən bəri bu düşərgələrin tikintisinə azı 680 milyon yuan (107 milyon dollar) xərclənib və yeni düşərgələrin inşası davam edir. Düşərgələrdə kriminal psixologiya üzrə mütəxəssislər, Çin ordusunun keçmiş hərbiçiləri və keçmiş polis- lər işə cəlb olunur. Çin hökuməti radikal islam cərəyanlarının təsirinə düşmüş şəxslərin reabilitasiyası məqsədilə düşərgələrə cəlb olduğunu bildirir.

Çin XİN isə bazar ertəsi bəyanat yayaraq Türkiyə XİN-in sözcüsünün uyğur aşığı Heyitin öldüyünü iddia etməsini "çox çirkin" adlandırır. Çin XİN sözcüsü bildirib ki, Əbdürrəhim Heyit sağdır və səhhətində heç bir problem yoxdur. O, Heyitin ölümü ilə bağlı Çin dövlətinin ittiham edilməsini məsuliyyətsiz hərəkət adlandırır.

Qeyd edək ki, tanınmış uyğur ozanı Əbdürrəhim Heyit 1964-cü ildə Sincan Uyğur Muxtar Vilayətinin Kaşqar şəhərində anadan olub. İncəsənət məktəbində təhsil alıb. Duztar adlı iki telli sazla gözəl ifa

ən böyük cihadçı qrup uyğurların Türküstan İslam Partiyası adlı təşkilatıdır. Çin rəsmiləri hesab edir ki, gələcəkdə uyğurlar arasında radikalizm güclənə və növbəti münasibə ocağı Sincanda yarana bilər.

Lakin eyni zamanda Çinin uyğurlara münasibəti ənənəvi sərt metodlarla olduğu üçün radikalizmin yaranmasına əsas verir. Bir mənada uyğurlar arasında radikalizmin yayılması Çin hökumətinə sərf edir. Necə ki, daha əvvəlki münasibələrdə hökumətlər bu faktor- dan istifadə edərək zorakılıqları legitimləşdiriblər. Rusiya Çeçenistanda, ABŞ Əfqanıstan və İraqda, indi isə Rusiya və ABŞ Suriyada silahlı qruplara qarşı məhz bu ittiham əsasında rahat şəkildə mübarizə apara bilər.

Son hadisələr bütün hallarda qurulanmış əməliyyata bənzəyir. Əgər bu əməliyyatı Çin hökuməti düşünsə, bununla da uyğur mövzusu müəyyən qədər sakitləşəcək. Ən azı xəbərlərin saxta ola biləcəyi ilə bağlı şübhələr daha da çoxalacaq. Bu əməliyyat Çinə qarşı hazırlanıbsa və Amerikadakı uyğur fəalın dediyi kimi, Çin hökumətini təzyiqlər qarşısında geri çəkilməyə məcbur etdi. Ancaq hər iki halda görünən odur ki, uyğur mövzusu beynəlxalq aləmin diqqət mərkəzinə daşınır və yaxın illərdə global səviyyəli müzakirələrin mövzusu olacaq.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Çinə qarşı böyük müharibə başlayır

ABŞ-ın Cənubi Çin dənizinə iki hərbi gəmi göndərməsindən sonra qarşılıqlı müharibə başlayıb.

Rəsmi Pekin Vaşinqtonun onların icazəsi olmadan bölgəyə gəmi göndərdiyini bəyan edib. (Publika.az)

İngiltərə müdafiə naziri Gavi Villiamson isə Çinin bu açıqlamasına sərt reaksiya verib. Qeyd edib ki, ordunun "kağızdan pələng" olmadığını göstərmək üçün "sərt güc"dən istifadə etməyə hazırdırlar.

İngilis nazir onlara məxsus "Queen Elizabeth" HMS gəmisinin F-35 təyyarələri ilə birlikdə Cənubi Çin Dənizinə göndiriləcəyini bildirib.

Qeyd edək ki, ABŞ-a məxsus raketlərin yer aldığı USS Spruce və USS Preble gəmiləri Spratti adalarının yaxınlığına gəlib. ABŞ Donanmasının sözcüsü Klay Doss bildirib ki, gəmilər bölgəyə vəzifələrini yerinə yetirmək və müşahidə aparmaq üçün gediblər.

Dünyanın ən əhəmiyyətli dəniz marşrutlarından biri olan Cənubi Çin dənizi zəngin karbohidrogen ehtiyatlarına ma-

likdir. Çindən başqa Filippin, Vyetnam, Malayziya, Brunei və Tayvan kimi ölkələr də beynəlxalq sulara iddia edirlər. ABŞ isə Çinin bu regionda möhkəmlənməsini təhlükəsizlik maraqlarına zərbə hesab edir və son illər Cənubi Çin dənizi regionunu xarici siyasətin prioritetlərindən birinə çevirib.

ABŞ-ın son təhlükəsizlik

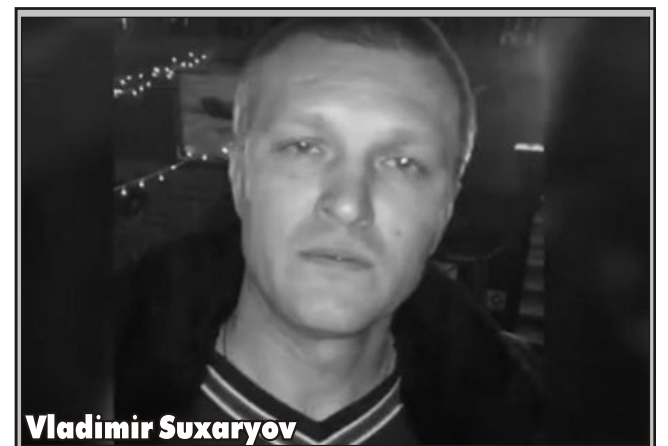
strategiyasında isə Çin və Rusiya ən böyük təhdidlər adlandırılıb. ABŞ bildirir ki, Çin süni adalar tikərək onların hesabına ərazi sularını genişləndirir və bu adalarda hərbi obyektlər inşa edir. Çin isə ABŞ-ın ittihamlarını rədd edir.

Analitiklərin proqnozlarına görə, Amerika əsas gücünü Çinlə mübarizəyə istiq-

mətləndirib. Bunun nə demək olduğu məlumdur. Hərbi mütəxəssislər son dövrdə regionda nüvə toqquşması riskinin ciddi şəkildə artdığını vurğulayırlar. Pekin isə Donald Trampin prezidentliyi dövründə ABŞ-la müharibənin qaçılmaz olduğunu bildirir. 2017-ci ilin yanvarında Çinin Müdafiə və Səfərbərlik Komissiyasının

dan olan yüksək çinli zabitin "Çin Xalq Qurtuluş Ordusu"nun saytında yayımlanan məqaləsində deyilirdi ki,

"Trampin prezidentliyi dövründə baş verə biləcək müharibə" kimi sözlər artıq şüar yox, realdır.

Vladimir Suxaryov

Rusiyalı sərxoş deputat restoranda dava saldı

Rusiyanın Həştərxan şəhərində şəhər dumasının üzvü Vladimir Suxaryov sərxoş vəziyyətdə restoranda dava salıb.

Oxu.az-ın xəbərinə görə, hadisənin görüntülərini REN TV yayıb.

Kadrlardan aydın olur ki, içkili vəziyyətdə olan deputat restoranın qonaqlarına sataşır. İlaşə obyektinin mühafizəçiləri ondan restoranı tərk etməsini xahiş edir. Bundan hiddətlənən deputat kim olduğunu car çəkməyə başlayır və xidməti vəsiqəsini göstərir.

Personal yaranmış vəziyyətlə əlaqədar çevik polis alayını çağırmaqlı olub.

"Xalqın xidmətçisi" asayış keşikçilərinə də müqavimət göstərməkdən çəkinməyib. Deputat onu kənardan mobil telefon kamerası ilə çəkdiqlərini ağına belə gətirməyib. Yəqin ki, qalmaqaldan sonra deputat özünə şəhər dumasından kənardadır, başqa iş axtarmalı olacaq.

Dərman vasitələrinin qanunsuz dövriyyəsi və qaçaqmalçılıqda təqsirləndirilən şəxslər hakim önünə çıxarılib.

Musavat.com xəbər verir ki, onlar xarici ölkə vətəndaşları Ateş Atanur, Dövlət Gömrük Komitəsinin Tibbi Xidmət İdarəsinin rəisi Fikrət Qədiməliyev, Cəmil Mehtiyev, Əlamət Quliyev, "Zeytun" aptekin sahibi Anar Məmmədov, Vasif Xıdırrov, Elnur Məmmədov və Fərman Məmmədidir.

Fevralın 11-də Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsində hakim Zeynal Ağayevin sədrliyi ilə məhkəmənin hazırlıq iclası keçirilib.

Prosesdə təqsirləndirilən şəxslərdən Əlamət Quliyevin vəkili Bəylər Məmişov vəsatətlə çıxış edib.

Vəkil hüquqlarını müdafiə etdiyi Əlamət Quliyev barəsində seçilmiş həbs-qətimkan tədbirinin dəyişdirilməsini istəyib.

"Onun səhətinə ciddi problemlər var. Digər tərəfdən, Əlamət Quliyev ilk gündən istintaqa səmimi etiraf edib, hərəkətlərində müsbət xarakterizə olunan məqamlar da çoxdur"- deyərək vəkili bildirdi.

Təqsirləndirilən Anar Məmmədovun vəkili Abuzər Mehraliyev də eyni məzmunlu vəsatət verib.

Həbsdə olan Fərman Məmmədlinin vəkili Gülşən Salmənova isə deyib ki, cinayət işi bu formada məhkəmədə araşdırıla bilməz, çünki ciddi prosessual pozuntular var.

"İş prokurorluğa qaytarılmalıdır. Çünki ittihamda məbləğ şişirdilib. Buna görə də dəymiş zərərle bağlı ekspertiza rəyləri sübutlar siyahısından çıxarılmalıdır. Dərmanların satışından gələn gəlir hesablanıb, amma dərmanların alınmasına ayrılan vəsait göstərilməyib. Şəxsən mənim müdafiə etdiyim şəxs burada

hansı məbləği mənimləyib, o, göstərilir"- deyən vəkili G.Salmənova daha bir vəsatət verib.

Vəkil vəsatətinə hazırda təqsirləndirilən şəxs olan general-mayor Fikrət Qədiməliyevin ev dustaqlığında olmasına etiraz edib və onun barəsində həbs-qətimkan tədbirinin seçil-

Ya bizi də buraxın, ya da onu həbs edin".

Hakim verilən vəsatətlərlə bağlı növbəti məhkəmə iclasında qərar verəcəyini deyib.

Xatırladaq ki, Baş Prokurorluq, Dövlət Təhlükəsizliyi Xidməti və Dövlət Gömrük Komitəsinin mətbuat xidmətlərinin bir-

tindən yük məşinində çıxarılaraq dərman vasitələrinin qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olan Məmmədov Anar Kamran oğluna məxsus yaşayış sahəsinə daşınan dövlət qeydiyyatından keçməmiş, ölkəyə buraxılması qanunsuz olan 53 adda ümumi dəyəri 108.819 AZN

kar edilərək götürülüb. Davam edən araşdırmalarla Yasamal rayonu ərazisindəki "İrem", "Qlükoza", "Avas", "Fatime", Nəsimi rayonu ərazisindəki "Zeytun", "Medical City", "Elit", "Vahid", "Dokta Elite", Nərimanov rayonu ərazisindəki "Şəfa", "Şəfa Zeytun 426", "Təbib" ap-

yatsız idxalını, gömrük nəzarətindən çıxarılaraq birbaşa dərman satışı ilə məşğul olan şəxslərə çatdırılmasını təmin ediblər.

Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətində davam edən cinayət işi üzrə toplanmış ilkin sübutlar əsasında gömrük orqanlarında vəziyyətə səlahiyyətlərindən sui-istifadə

"Dərman mafiyası"nın məhkəmə işində qalmaqal

Generalın həbsi tələb edildi: "Ya bizi də buraxın, ya da onu həbs edin"

məsini istəyib: "Qədiməliyev istintaq dövründə vurulan ziyan-dan bir manat da ödəməyib. Nəyə görə onun barəsində həbslə bağlı olmayan qətimkan tədbiri seçilib, ancaq digərləri həbsdədir? Bu baxımdan hesab edirəm ki, Fikrət Qədiməliyev dərhal məhkəmə iclas zalında həbsə alınmalıdır. Əgər iş prokurorluğa qaytarılsa, Hava Nəqliyyatında Baş Gömrük İdarəsinin rəisi Sadiq Abdliyev barəsində də həbs qərarı verilməlidir".

Vəkili təqsirləndirilən şəxs Fərman Məmmədlini də müdafiə edib.

Fərman Məmmədli deyib ki, general Qədiməliyevlə eyni maddə ilə ittiham olunur, ancaq özü həbsdə, general isə azadlıqdadır: "Bu, insanlığa sığan bir şey deyil. Fikrət Qədiməliyevin ifadəsinin istintaqın gedişatına heç bir müsbət təsiri olmayıb. Nə üçün o azadlıqdadır, biz həbsdə?"

gə yaydığı məlumata əsasən, 30 aprel 2018-ci il tarixdə keçirilmiş birgə tədbirlər zamanı belə qanunsuz fəaliyyətlə məşğul olan müştəşkil dəstə müəyyən edilərək ifşa olunub.

Belə ki, görülmüş tədbirlər nəticəsində Bakı Beynəlxalq Hava Limanındakı Bakı Karqo Terminalından gömrük nəzarə-

təşkil edən müxtəlif dərman vasitələri aşkar edilərək saxlanılıb. Səhiyyə Nazirliyinin əməkdaşlarının iştirakı ilə A.Məmmədov məxsus Yasamal rayonunda yerləşən "Zeytun" aptekinə baxış zamanı dövlət qeydiyyatından keçməmiş, mənşəyi məlum olmayan 75 adda müxtəlif dərman vasitələri aş-

kar edilərək götürülüb. Davam edən araşdırmalarla Yasamal rayonu ərazisindəki "İrem", "Qlükoza", "Avas", "Fatime", Nəsimi rayonu ərazisindəki "Zeytun", "Medical City", "Elit", "Vahid", "Dokta Elite", Nərimanov rayonu ərazisindəki "Şəfa", "Şəfa Zeytun 426", "Təbib" ap-

teklərinə satılmış müxtəlif sayda dövlət qeydiyyatından keçməmiş dərman vasitələri aşkar edilərək dövriyyədən çıxarılib. İlk istintaqla müəyyən edilib ki, xarici ölkə vətəndaşı Ateş Atanur, Azərbaycan vətəndaşı Fərman Həməzə oğlu, Xıdırrov Vasif Teymur oğlu, Mehtiyev Cəmil Səlim oğlu, Atanur Ateş Adem oğlu, Məmmədov Anar Kamran oğlu, həmçinin Quliyev Əlamət Nazim oğluna müvafiq maddələrlə ittiham elan olunmaqla bərrələrində məhkəmənin qərarları ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Dövlət Gömrük Komitəsinin rəhbərliyi tərəfindən Hava Nəqliyyatında Baş Gömrük İdarəsinin rəisi Sadiq Abdliyev, Tibbi Xidmət İdarəsinin rəisi Fikrət Qədiməliyev, Hava Nəqliyyatında Baş Gömrük İdarəsinin Birinci yük şöbəsinin rəisi Araz Məmmədov və digərləri tutduqları vəzifələrdən azad edilməklə sərəncama götürüldüblər.

□ **İlkin MURADOV,**
Musavat.com

Bələdiyyələr özünü idarə edə bilmir - səbəb...

20 ildir fəaliyyət göstərən yerli özünüidarəetmə orqanlarına ayrılan vəsait niyə azaldılıb?

Bu il Azərbaycanda ilk dəfə olaraq bələdiyyələrə subvensiya ayrılıb. 2019-cu ilin dövlət büdcəsi haqqında sənədə əsasən, subvensiyanın həcmi 1 milyon manat təşkil edir. "Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın illik məruzəsi haqqında" sənədə əsasən bu, Ədliyyə Nazirliyinin Maliyyə Nazirliyinə müraciəti sayəsində baş tutub.

Qeyd edək ki, uzun illərdir Azərbaycanda bələdiyyələrə dövlət büdcəsindən dotasiya ayrılır. Son illərdə bu dotasiyanın məbləği bir qayda olaraq 5,2 milyon manat təşkil edib. Lakin 2019-cu ilin dövlət büdcəsində bələdiyyələrə ayrılan subvansiyanın həcmi 500 min manat azaldılaraq 4,7 milyon manata salınıb. Əvvəzində isə Ədliyyə Nazirliyinin təklifi əsasında 1 milyon manat subvensiya ayrılıb. Subvensiya istənilən səviyyəli büdcədən yalnız müəyyən məqsədlər üçün ayrılmış və bu məqsədlər üçün xərclənməli olan pul miqdarıdır. Subsiya ilə eyni mahiyyət daşıyalar da, onların bir sıra əsas fərqləri var. Vətəndaşlar birbaşa subvensiya almırlar. Subvensiya yalnız bir büdcədən digərinə köçürülən pul miqdarını ifadə edir.

Subsiya və subvensiyanın geri qaytarılması nəzərdə tutulmur. Hər ikisi qarşılıqsız verilir - yəni əldə etmək üçün hər hansı komissiya və ya faiz miqdarı

ödəmək lazım gəlmir. Bu iki yardım fərqləndirən əsas məqam budur ki, subvensiya yalnız pul formasında ifadə olunur, subsidiya isə eyni zamanda material formaya malik ola bilər, tədris materialları, dərmanlar və s.

Bu il ilk dəfə bələdiyyələr subvensiya əldə edəcəklər.

Bələdiyyə seçkiləri isə bu il dekabrın 27-də keçiriləcək. Seçkilərin keçirilməsi ilə bağlı dövlət büdcəsindən 53 milyon 900 min manat vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulub.

"Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında" Qanunda bildirilir ki, Azərbaycan Respublikasında yerli özünüidarəni həyata keçirən bələdiyyələri Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları bu qanunla müəyyən edilmiş qaydada çoxmandatlı seçki əraziləri üzrə ümumi, bərabər, birbaşa seçki hüququ əsasında sərbəst, şəxsi və gizli səsvermə yolu ilə seçirlər. Bələdiyyələrin səlahiyyət müddəti 5 ildir. Bələdiyyələrin səlahiyyətləri onların ilk iclas günü başlanı

və yeni seçilən bələdiyyələrin birinci iclas günü başa çatır. Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətləri yalnız bələdiyyələrin səlahiyyət müddətində qüvvədədir. 18 yaşa tamam olan və yaşı 18-dən yuxarı olan Azərbaycan vətəndaşlarının bələdiyyələrə üzv seçmək və seçilmək hüququ vardır.

İcra hakimiyyəti orqanlarında işləyən vəzifəli şəxslər, hakimlər, hüquq-mühafizə orqanlarının işçiləri, din xadimləri, hərbi qulluqçular bələdiyyə üzvü seçilə bilməzlər. İcra hakimiyyəti orqanlarında işləyən vəzifəli şəxslərin, hakimlərin, hüquq-mühafizə orqanlarının işçilərinin bələdiyyə üzvlüyünə namizədliyi qeydə alındıqdan sonra 3 gün ərzində onlar tutduqları vəzifədən azad olunmalı və bu barədə müvafiq sənədi

ərazi seçki komissiyasına təqdim etməlidirlər. Bu qaydaya riayət olunmadıqda həmin şəxslərin qeydiyyatı ləğv edilir.

Məhkumluğun ödənilməsindən və ya götürülməsindən asılı olmayaraq, Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 7-1 maddəsində nəzərdə tutulan ağır cinayətlərə görə məhkum olunmuş şəxslər, məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş hökmü ilə azadlıqdan məhrum etmə yerlərində cəza çəkənlər bələdiyyə üzvü seçilə bilməzlər. Həmçinin Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada fəaliyyət qabiliyyətsizliyi təsdiq edilmiş şəxslər bələdiyyələrə seçkilərdə iştirak edə bilməzlər.

Mənşəyinə, siyasi baxışlarına, sosial və əmlak vəziyyətinə,

irqi və milli mənsubiyətinə, cinsinə, təhsilinə, dilinə, dinə münasibətinə, məşğuliyyət növünə və xarakterinə görə Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının seçki hüquqlarının qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, birbaşa, dolayısı ilə və ya başqa şəkildə məhdudlaşdırılması qadağandır.

Bələdiyyələrə seçkiləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti təyin edir. Bələdiyyələrin səlahiyyətlərinin qurtarılmasına ən gec 120 gün qalmış yeni seçkilər təyin edilir.

Azərbaycanda qanuna uyğun olaraq majoritar seçki sistemi əsasında seçki əraziləri üzrə aşağıdakı sayda bələdiyyə üzvləri seçilir:

500-dən az əhalisi olan ərazilərdə - 5 bələdiyyə üzvü;
500-dən 1000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 7 bələdiyyə üzvü;
1000-dən 5000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 9 bələdiyyə üzvü;
5000-dən 10000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 11 bələdiyyə üzvü;
10000-dən 20000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 13 bələdiyyə üzvü;
20000-dən 50000-dək əhalisi olan ərazilərdə 15 bələdiyyə üzvü;
50000-dən 100000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 17 bələdiyyə üzvü;
100000-dən 300000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 19 bələdiyyə üzvü.

lədiyyə üzvü.

Bələdiyyələrə seçkilərin həyata keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər Azərbaycan dövlət büdcəsinin və bələdiyyə büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir. Seçki komissiyalarının işi üçün qeyri-dövlət təşkilatlarının və müəssisələrinin binalarından və avadanlığından istifadə edilməsinə görə icarə haqqı Azərbaycan dövlət büdcəsinin və bələdiyyə büdcəsinin vəsaitlərindən sözügedən qanunda nəzərdə tutulmuş istisnalardan başqa, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər göstərməsini təmin etmək və onlar barəsində təşviqat aparmaq üçün istifadə oluna bilməz.

Azərbaycanda bələdiyyə institutunun yaranmasının bu il 20 ili tamam olur. İlk bələdiyyə seçkisi 1999-cu ilin dekabrında keçirilib. Bir sıra ekspertlər hesab edir ki, bu yerli özünü idarəetmə institutu 20 ildə heç də özünü doğrulda bilməyib. Bunu hətta YAP rəhbərliyinə daxil olan şəxslər də ara-sıra dilə gətirirlər. Məsələn, YAP icra katibinin müavini Siyavuş Novruzov bu dərinlərdə verdiyi açıqlamada demişdi ki, bələdiyyələrin çoxunun nə işlə məşğul olduğu, varlığı, yoxluğu bilinmir. Belə olan halda bu qəddər bələdiyyələrə və bələdiyyə üzvlərinə ehtiyac yoxdur, bələdiyyələrin və bələdiyyə üzvlərinin sayı azaldılmalıdır.

□ **Elibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

MÜSAVAT

Son səhifə

N 33 (7203) 12 fevral 2019

Bu uşaqlar həm mismar, həm də plastik ördək udur

2 yaşındakı Şeyla qarın ağrısı şikayəti ilə xəstəxanaya aparılıb. Rentgenə salınan uşağın bağırsağında görünənlər isə həkimləri şoka salıb. Məlum olub ki, balaca qızın bağırsağında 9 santimetrlik mismar var. Amma bu, uşaqların dəcəlliklərinin necə sağlamlıqlarını risk altına qoyması ilə bağlı ilk nümunə deyil. Daha öncə də Amerikada 8 aylıq körpə suya qoyulanda şişirdildikdə dəfələrlə böyüyən bir topu udub. Top uşağın qarınında böyüdüüyü üçün onu təcili əməliyyata aparıblar. Daha bir nümunə isə 7 aylıq bir körpənin tük udmasıdır. Həkimlər həmin tükü əməliyyata ehtiyac duymadan çıxarıblar. 7 yaşındakı başqa bir uşaq isə danışanda qəribə səslər çıxarmağa başlayınca ailəsi onu xəstəxanaya aparıb. Həkimlər ilk növbədə psixoloji bir problem olduğunu düşünsə də, sonradan məlum oldu ki, uşaq plastik ördək udub. Sinə ağrısı və qusma şikayəti ilə xəstəxanaya gələn başqa bir balaca uşağın isə batareya udduğu ortaya çıxıb. Batareya uşağın yemək borusunda bir deşik açmış.

Qadın kriminal xəbər oxuyursa...

Qəzetlərdə cinayət xəbərlərini oxuyandan sonra qadınlarda stress hormonu artır. Kanadalı alimlərin araşdırmasına görə, bu cür xəbərlərə kişilərdən fərqli olaraq qadınlar daha həssas reaksiya verir. Araşdırma çərçivəsində alimlər qəza və cinayətlə bağlı üzücü xəbərlərlə yanaşı, hər hansı emosional reaksiya doğurmayan xəbərləri də seçib. Qadın və kişilərdən ibarət təcrübə "obyektləri" hər iki növdən olan 24 xəbəri 10 dəqiqə ərzində oxuyub. Stress testinə salınan bu şəxslərin tüpürcək nümunələrindəki kortizol səviyyəsi

ölçülüb. Məlum olub ki, mənfi yüklü xəbərləri oxuyan qadınlarda daha çox stress hormonu yaranır. Ey-

ni durum kişilər üçün keçərli deyil. Çünki onların əhvalı belə xəbərlərdən sonra dəyişmir.

Müttəhim könüllü türməyə getdi, həbs etmədilər

Amerikanın Yeni Orlean şəhərində qətlə və silahlı basqında şübhəli bilinən bir kişi könüllü şəkildə türməyə düşməyə razı olub. Amma "The Advocate" nəşrinin yazdığına görə, gözetçilər onu həbs etməkdən imtina ediblər.

Qeyd edilir ki, 2018-cin ilin 18 sentyabrında Frenk Sems cinayət ortağı Farnel Ceksonla birlikdə yanacaqoldurma məntəqəsini qarət edib və oranın əməkdaşlarından birini güllələyib. Cekson polisə təslim olub, 2019-cu ilin 10 yanvarında məhkəmə prosesi keçirilib və məhkəmə gedişində onlara ömürlük cəza verilib.

Gözlənilən məhkəmə hökmü ilə bağlı Sems vəkili Kelli Oriansa əlaqə saxlayıb. Sonuncu ona məsləhət görüb ki, könüllü şəkildə hökumətə təslim olsun. 6 fevralda o, vəkili ilə birgə yerli türməyə gedib və Orians törətdiyi əməli etiraf edib. Məhkəmə gözetçiləri ona inandıqları və ondan şəxsiyyətini təsdiqləyən sənəd tələb edib. Həmin vaxt isə sənədləri üzərində deyildi.

Vəkili baş verən hadisənin anormallığı təəccübləndirib. Onun sözlərinə görə, "baş verən hadisəyə ancaq gülmək olardı". Türmə əməkdaşları Semsani içeri ancaq o zaman buraxıblar ki, o, qəzetdəki "axtarılır" elanının altında yazılmış fotosunu göstərüb.

Lakin kişini ikinci dərəcəli qatil kimi ittiham edib, 500 min dollar girov qarşılığında azadlığa çıxma şərti ilə azad ediblər. Onun işini ikinci dəfə araşdırılması üçün məhkəməyə veriblər.

Qulaqlarından girən qarışqa gözlərindən çıxır

Hindistanda 11 yaşındakı qız şagirdin gözlərindən qarışqalar çıxıb. Yuxu zamanı kiçik qızın gözüne girdiyi düşünülen qarışqaları təmizləyən həkimlər təəcüb doğuran bir həqiqətlə qarşılaşıblar. Hindistanın Belthangadidəki Nellingeri kəndində yaşayan Aşvini adlı uşağın ailəsi öncə bu duruma çox əhəmiyyət verməsə də, qarışqaların çıxmağa davam etdiyini gördüncə xəstəxanaya müraciət edib. Həkimlərin müəyyən etdiyinə görə, qarışqalar uşağın qulağından içeri girib. Xəbərdə həmçinin bildirilir ki, müxtəlif dərmanlar yazılaraq evinə göndərilən Aşvininin gözlərindən gündəlik olaraq 5-6 qarışqa çıxmağa davam edir, son 10 gündə isə gözlərindən çıxan qarışqaların sayı 60-a qədər artıb.

QOÇ - Heç nədən çəkinməyin. Əmin olun ki, qarşınızda duran bütün maneələri dəf etməyə gücünüz yetəcək. Bir şərtlə ki, günaha batmayasınız. Saat 16-dan sonra yeniliklər gözlənilir.

BUĞA - Hər bir qərarı imanlı olmağa çalışın. Kimisə acılamaq, zəif tərəfindən vurmaq, passivlikdə günahlandırmaq olmaz. Ümumiyyətlə, ünsiyyətdə ədalət prinsiplərindən qidalanın.

ƏKİZLƏR - Gələcək üçün nəzərdə tutduğunuz planları indidən götür-qoy etməlisiniz. Bu istiqamətdə müəyyən məsləhətləşmələr aparmaq da olar. İşdən sonra sevgi görüşləri səmərəlidir.

XƏRÇƏNG - Ətrafınızda baş verən hadisələrin məcrasından çıxması ovqatınızı aşağı salmamalıdır. Axı həyatın eniş də, yoxuşu da labüddür. Əsas planları günün ikinci yarısına saxlayın.

ŞİR - Fəaliyyət istiqamətində tənbelliyi bir kənara atıb aktivliyinizi artırın. Ətrafınızda olanları başa düşməyə çalışın. Ola bilsin ki, gün ərzində müəyyən gəlir də əldə edəsiniz.

QIZ - Hansısa yeni işlərə başlamaq, uzaq yola çıxmaq, riskli pul sövdələşmələri aparmaq yolverilməzdir. Çünki bu gün daxili enerjiniz yalnız gündəlik qayğılarla məşğul olmağa yetəcək.

TƏRƏZİ - Bu gündən fevral ayının uğurlu zaman kəsiyinə daxil olacaqsınız. Odur ki, donub qalan bütün planlarınızı hərəkətə gətirməlisiniz. Tək əldən səsin çıxmıdığını da nəzərə alın.

ƏQRƏB - Günün ümumi mənzərəsi düşsərli görünür. Bu işə hər bir məsələdə şansların olacağını bildirir. Odur ki, aktivliyinizi artırmalısınız. Saat 17-dən sonra bütün dəvətləri təxirə salın.

OXATAN - İş rejimi imkan versə, fəaliyyətə ara verib müqəddəs ziyarətgahlarımıza, dünyadan getmişlərinizin qəbirlərinə baş çəkin. Axşama yaxın bir neçə yeniliyin şahidi olacaqsınız. Əşyalarınızı qoruyun.

OĞLAQ - Hər bir hərəkətinizi tənzimləməyə çalışın. Xüsusən də həmkarlarınızla münasibətdə mülayim olun. Əks təqdirdə saat 12-16 aralığında qalmaqla üzləşməli olacaqsınız. Savab işlərinizi artırın.

SUTÖKƏN - Əgər daxili orqanlarınız qaydasındadırsa, qripdən uzaqsınızsa, gün ərzində hansısa problemlə üzləşməyəcəksiniz. Risk tələb edən məsələlərdə etibarlı dostlarınıza arxayın ola bilərsiniz.

BALIQLAR - Nahara qədər ətrafınızda baş verənlər ovqatınıza müsbət təsir göstərməyəcək. Buna baxmayaraq, təmkinli olsanız, xəta sovuşacaq. Saat 15-dən sonra maraqlı təkliflər gözlənilir.

Qoroskop

(12 fevral) **Səbuhi Rəhimli**

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Depressiyaya düşməmək üçün balıq yemək lazımdır

Aparılan araşdırmalar tez-tez balıq yeyənlərin depressiyaya düşmədiyini sübut edib. 150 mindən çox insanın iştirak etdiyi 26 müxtəlif araşdırmanın nəticələri balığın depressiyaya düşmək riskini təxminən 17 faiz azaltdığını göstərib. Tədqiqatçılar bunu balığın tərkibindəki yağ turşuları ilə əlaqələndirirlər. Belə ki, balığın ehtiva etdiyi omeqa3 yağ turşuları dopamin və serotonin hormonlarının daha aktiv olmasını təmin edir. Bu da insanın özünü daha xoşbəxt hiss etməsinə və depressiyadan uzaqlaşmasına səbəb olur. Ancaq araşdırmaçılar depressiyaya qarşı hansı balıq növünün daha təsirli olduğunu müəyyən edə bilməyiblər. Tədqiqatlar davam edir.

Səhifəni hazırladı: SELCAN